

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

STRUCTUURPLAN

Geen voer voor gewone man

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geeft de kruitlijnen aan voor een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Voor de randgemeenten betekent het plan in zijn huidige versie vaak slecht nieuws. Dat blijkt ondermeer uit de negatieve reacties die tal van belangengroepen naar voren schoven. De doorsnee inwoner van de rand ligt echter niet wakker van het structuurplan.

Weinig individuele burgers voelden zich geroepen om het ontwerp van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) op het gemeentehuis te gaan inkijken. Er moet inderdaad sprake zijn van uitgesproken belangstelling vooraleer je je als gewone burger vrijwillig gaat verdiepen in 500 bladzijden dorre ambtelijke taal. Het RSV was in de huiskamers van de randbewoners dan ook nauwelijks onderwerp van gesprek. Zo kwamen er in Overijse maar 15 inwoners het ontwerp inkijken, in Asse ruw geschat 50 en in Dilbeek ongeveer 30. De meesten onder hen deden dat dan nog beroepshalve of omdat ze actief zijn in de lokale politiek of bij een vereniging.

Soep

Orchideeënkweker Jan Van Houte uit Overijse doorbladerde het ontwerpplan om te ontdekken wat er hem en zijn bedrijf boven het hoofd hangt. "Voor KMO's is er duidelijk geen plaats meer", stelt hij vast. "Uitbreidingen en

nieuwe locaties voor bedrijven mogen we op onze buik schrijven. Zeker als je bedenkt dat je als kleine ondernemer een kilometer verderop, in Waver bijvoorbeeld, met open armen wordt ontvangen. Alle voorzieningen die het bedrijven gemakkelijker maken, zijn er aanwezig en je kunt je onderneming in de beide landstalen profileren, wat in Overijse onmogelijk is. Nu al verhuizen veel kleine en middelgrote bedrijven naar de andere kant van de taalgrens en

VERVOLG OP PAG. 2

"Mensen die voor hun kinderen gronden kochten, komen nu bedrogen uit."

Vilvoorde geveld

Figuranten
Toots Thielemans

De liefde van
amateurkunstenaars

die trend zal met het RSV alleen maar toenemen.”
“Het wordt een soep”, meent Van Houte. “Als er al verkavelingen mogen bijkomen, zijn ze gesitueerd op plaatsen waar ze niet thuishoren. Mensen die voor hun kinderen terreinen kochten waar vroeger serres stonden, komen nu bedrogen uit. Met die lapjes grond in landbouwzones kunnen ze nauwelijks iets aanvangen.”
Kanttekeningen bij het ontwerp RSV maakte de de orchideeënkweker niet, naar eigen zeggen omdat die in Overijse toch worden genegeerd.

Jargon

Voor zijn gemeente ziet Dirk Vanderschrick uit Asse dan weer geen graten in het RSV. “Ik woonde een informatieavond van de jeugdraad bij. Dat leek me praktischer dan het hele rapport te doorworstelen. Ik ben blij dat ruimtelijke ordening eindelijk au sérieux wordt genomen. Asse kan zijn landelijke karakter behouden, maar er is gelukkig toch nog plaats voor nieuwe woningen. Zelf heb ik lang gezocht naar een bouwgrond. In Zellik kon ik alleen in een appartement terecht of op een piepklein perceel.”
Hans Buelens van de tuin- en plantenhandel Boerke Buelens in Steenokkerzeel keek het RSV met een half oog in. “Het jargon in dat boekwerk is voor een leek onver-

Le Plan d'Aménagement du Territoire (PAT) nouvelle mouture s'accompagne souvent de mauvaises nouvelles. “Nous pouvons faire notre deuil d'agrandissements et de nouveaux emplacements pour des entreprises”, déclare Jan Van Houte, horticulteur à Overijse. “D'ores et déjà, de nombreuses entreprises déménagent

Le plan d'aménagement déclenche des réactions

pour aller s'implanter de l'autre côté de la frontière linguistique, une tendance qui ne fera que s'accroître avec le PAT.”

Pour sa commune, Dirk

Vanderschrick d'Asse ne voit pas d'inconvénients dans le PAT. “Je me réjouis de ce que l'aménagement du territoire soit enfin pris au sérieux. Asse peut conserver son caractère rural, mais il y a heureusement encore de la place pour de nouvelles habitations.”

Hans Buelens, de Steenokkerzeel, a jeté un coup d'oeil sur le PAT. “Nous avons déjà souvent entendu dire qu'un grand magasin comme le nôtre n'avait pas sa place au centre du village. Si vous prenez le plan à la lettre, nous devrions donc partir. Par contre, la défense de l'agriculture et de la sylviculture et la recherche de solutions aux problèmes de circulation sont dignes du plus haut intérêt.”

L'une des objections les plus courantes au PAT est que les communes périphériques sont mises dans le même panier que la Région de Bruxelles-Capitale. C'est surtout dans les communes à facilités que les Flamands auraient préféré entendre une autre chanson. Le PAT entend en effet combler l'espace libre autour des villes, ce qui risque de franciser plus encore la périphérie.

“Le projet de plan porte uniquement sur la Flandre et ignore royalement Bruxelles”, affirme Marc Bruneel de Dilbeek. “Il semble ainsi que le PAT veuille faire de la périphérie flamande un deuxième Bruxelles.”

staanbaar”, vindt hij. “Een individueel bezwaarschrift indienen is overigens een omslachtige procedure. We kregen al vaak te horen dat een grote winkel als de onze niet thuishoort in de dorpskern. Het structuurplan wil bedrijven van die omvang daadwerkelijk in de buitenwijken concentreren. Als je het plan letterlijk opneemt, zouden we hier dus wegmoeten. Toch zie ik het nog niet vlug gebeuren dat we onze zaak moeten sluiten. Tenminste, dat hoop ik!”

Buelens wijst ook op de positieve invalshoeken van het RSV. De verdediging van land- en bosbouw en het zoeken naar oplossingen voor de verkeersproblemen vindt hij de moeite waard. De voorgestelde uitbreiding van de luchthaven klinkt hem echter als zeer verre toekomstmuziek in de oren.

Randstedelijk gebied

Eén van de meest gehoorde bezwaren tegen het RSV is dat de randgemeenten over één kam worden geschoren met het Brusselse grootstedelijke gebied. Vooral in de facilitengemeenten hadden de Vlamingen het graag anders gehoord. Het RSV wil immers de open ruimte rond de steden opvullen. Dat zou wel eens kunnen betekenen dat deze terreinen door kapitaalkrachtige Franstaligen worden ingepalmd, waardoor

de rand nog verder zou verfransen. Heel wat randgemeenten zijn er bijgevolg niet opgetogen over dat ze plots bij het grootstedelijke gebied worden gerangschikt.

“De grote fout die het RSV begaat, is dat het geen onderscheid maakt tussen stedelijk en randstedelijk gebied”, zegt Marc Bruneel uit Dilbeek.

“De periferie moet de druk van de stad opvangen. Daarom moet het landelijke karakter precies bewaard blijven.”

Bruneel is lid van Milieuoverleg Pajottenland, waar zijn interesse voor ruimtelijke ordening vaste vorm kreeg. Hij kocht zelfs het ontwerp RSV aan en boog zich een maand lang over het lijvige rapport. “Het probleem is dat het RSV van de Vlaamse rand een tweede Brussel wil maken”, zegt hij. “Het ontwerpplan slaat alleen op Vlaanderen en doet alsof Brussel niet bestaat. Verstedelijking wordt hier synoniem voor verfransing. Eigenlijk zou men omgekeerd moeten redeneren en Brussel vervlaamsen”. Waarvan akte.

An Van hamme

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

En u die dacht dat duiven het symbool van de vrede waren * Vergeet het maar * Sabena heeft bij monde van zijn Zwitserse roergangers de oorlog verklaard aan de blauwe geschelpte * Omwille van de veiligheid moeten alle duiventillen in een straal van vijf kilometer rond Zaventem verdwijnen * Momenteel breken de Zwitserse Sabazen zich het hoofd over de vraag hoe ze een sluitend vliegverbod kunnen uitvaardigen voor alle vogels * Idee * Met een vliegverbod voor alle andere luchtvaartmaatschappijen zou Sabissair meteen uit de rode cijfers

zijn * Misschien moet één van onze premiers, of allebei, maar eens een brief naar Zwitserland schrijven om te melden dat we al die loeiende koeien van de hellingen willen

GEVONDEN VOORWERPEN

alvorens Vlaanderen daar nog op vakantie gaat * Inwoners van Zaventem, en zij niet alleen, hebben een heel jaar al zoveel geloei aan hun hoofd dat ze daar graag drie weken van gespaard blijven * In Overijse gaat het er anders ook luidruchtig aan toe * Het dorp telt maar liefst acht fanfares * Enig in België, aldus burgemeester Schamp * Wist u overigens dat de jonge Overijzenaren vroeger muzikles kregen op een serre deur? * Nu zijn er in Overijse bijna geen serre deuren meer, maar toch gaat het de muziekverenigingen voor de wind * De mensen zijn uitgekeken op de televisie, zegt notaris en fanfarefanaat De Jonckheere * In barre tijden als deze voelen ze weer behoefte om samen muziek te maken * Alvast geen barre Pasen in Wezembeek * Daar verloren maar liefst twee paashazen op dezelfde plaats hun lading * De organiserende verenigingen waren niet van elkaars haas op de hoogte * Met als gevolg dat 'de jonge spruiten van Wezembeek zowaar een levercrisis bij elkaar raapten', aldus een bezorgde collega * En dat uitgerekend op het moment dat Vlaanderenwatcher Chris Vandebroek – die van de Vlaamse wiskunde – de alarmbel luidt over de teloorgang van de Vlaamse volkskracht * Chris wil de voortplantingsdrang stimuleren * Wel, waar wacht u nog op! *

Vilvoorde 4

Geert Van Istendael en Patrick De Spiegelaere legden het onderbewuste van Vilvoorde in woord en beeld vast. Een zoektocht naar de diepere betekenis van de Renault-nachtmerrie.

Sociaal economisch ontwikkelingsplan voor Vlaanderen 9

Figurandten 10

Met zijn mondmuziekske speelt hij al veertig jaar lang de sterren van de hemel. Miles Davis, Ella Fitzgerald en Benny Goodman noemden hem bij zijn koosnaam, maar nooit is Jean 'Toots' Thielemans zijn Brusselse bakermat vergeten.

Week van de Amateurkunsten 12

Servaasommegang 19

Afscheid van de laatste ijsheilige in Grimbergen.

Stemmen uit het behang 21

FC Etoile Marocaine 23

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • APRIL IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN TUINEN EN HUIZEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 134.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.

Hoofdredactie: Henry Coenjaarts

Eindredactie en secretariaat: Gerda Bossier

Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel

Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele

REDACTIEADRES:

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 460 45 12, fax 02 460 32 67

Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel.

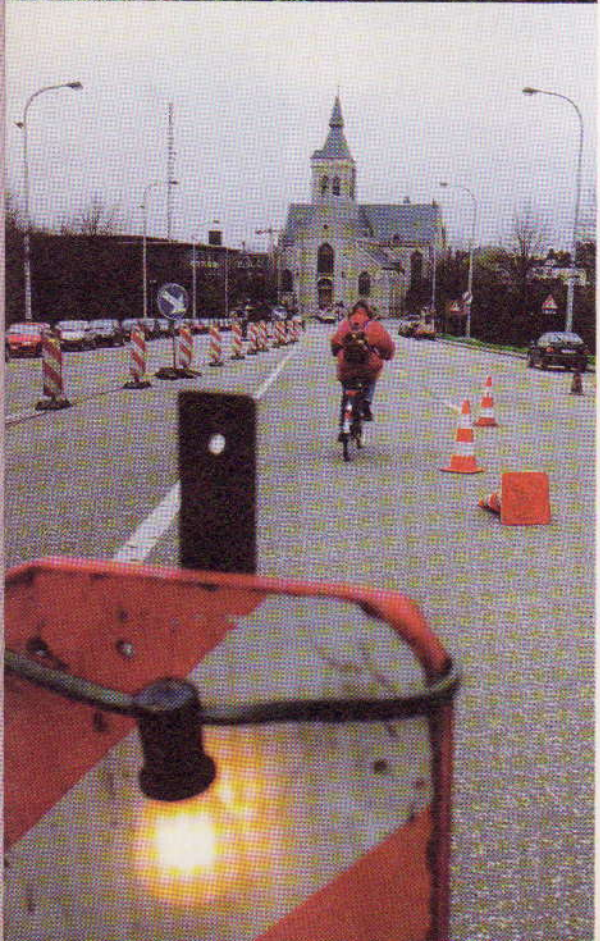
VILVOORDE **Waarom** godbetert niet R.I.P.?

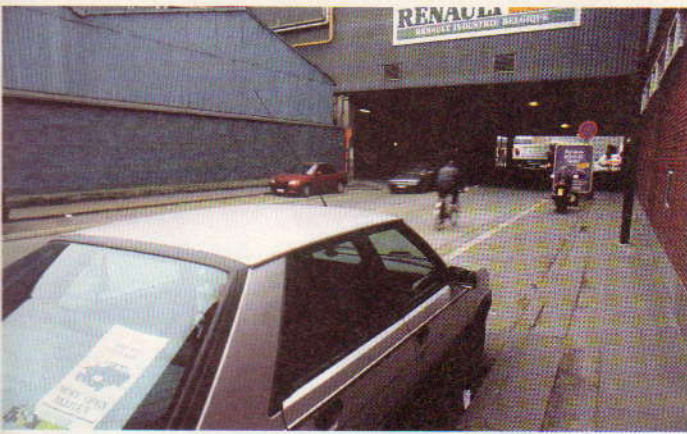

De trein nadert Vilvoorde. Een muur schuift langs, daarop de woorden *résidu-démolitions*. De verf is grotendeels weggesleten, de cementlaag waarop de informatieve boodschap ooit werd geschilderd, is afgebrokkeld. Uitstappend zie ik een rode affiche: "Iedereen zal er de mond van vol hebben." Dat kan niemand ontkennen, tot in Valladolid weten ze nu waar Vilvoorde ligt. Maar ach, dit is reclame voor pindanootjes. Ik ben er zeker van dat het station van Vilvoorde onlangs werd gekocht in een Oost-Duitse provinciestad.

Ik verlaat het gebouw en zie op één plein in één oogopslag een pand dat te huur wordt aangeboden, een tweede pand, waarin Café Omnibus, dat te koop staat en een grijs gepleisterd, half afgewerkt huis dat zelfs uit ter hand te koop is. "Doe het grootkapitaal betalen!", schreeuwen plakbrieven van de PvdA de voorbijganger twintigvoudig toe.

Het weer is zonnig, fris, pittig en het ruikt hier plantaardig. De huizen, de straten zijn uiterst gewoon, uiterst Belgisch. Maar opvallend veel gewone mensen van deze gewone stad hebben een witte brief tegen het raam van hun voorkamer geplakt: geen dop maar onze job. Of: Renault moet blijven. Of: samen strijden voor Renault Vilvoorde. Zo kapsalon Albertine. Het multiculturele jongeren centrum Horizon is solidair met Renault. Ook takeldienst Goossens is solidair. Schuin tegenover de algemene dienst koetswerkbouw van Renault protesteert het Stedelijk Buitengewoon Onderwijs tegen broodroof. Woorden van solidariteit gaan samen met de oeroude kleuren van het revolutionaire anarchisme: zwart en rood. Zelfs het hardstenen beeldje van Dikke Pie in de Leuvenestraat draagt stickers van ABVV Metaal en Metaal ACV. Hij kijkt nog vrolijk, Dikke Pie, vol hoop, naar de zon, naar april. Er bestaat maar één middel om die blij kop neer te buigen tot op de grond. Je moet zijn rug breken.

Renault Industrie Belgique, R.I.B., waarom godbetert niet R.I.P.? Renault is een woedende, maar zwijgzame reus die languit geveld ligt in de berm van de Schaarbeeklei. Met kolossaal krachtsvertoon klemt het hoge viaduct hem vast aan de grond. Vrachtwagens rijden heen en weer, onverschillig, ver boven de geknevelde fabriek, hun bestemming is niét Vilvoorde. Pas op, de reus slaapt niet, al hebben zijn boeien hem deerlijk verlamd. Trucks die langs het bedrijfsgebouw heen daveren, toeteren luidruchtig. "Renault, een eigen manier van leven". Die volstrekt belachelijke reclameslogan hebben de arbeiders geplakt op een vooroorlogse foto van blanke, Amerikaanse plattelandsproletariërs. De misère druipt eraf. Belachelijk? De razernij stijgt me naar het hoofd, de razernij tegen die Schweizer wiens alfabet niet eens drie letters bevat: non.

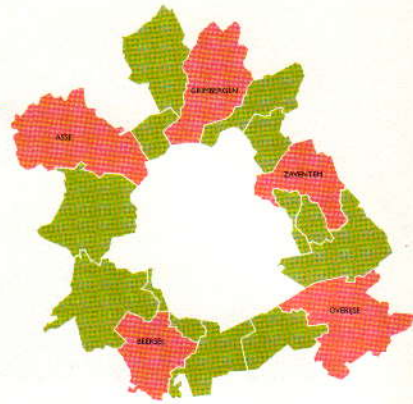
Meer dan twintig jaar geleden nam ik iedere vrijdagavond bij de Beurs van Brussel tram 58 om naar Vilvoorde te gaan, naar een achterzaal van het Volkshuis. Of de kaderschool, de sociaal-economische vorming van de vakbond, nog bestaat, weet ik niet. Het waren prachtige sociaal-democratische arbeiders toendertijd. En één enkele communist. Ze kwamen uit de Far West of 't Faboer. Ze werkten bij Delacre, bij de Mondiale, bij VTR. Allemaal allang dicht, kameraad. Kapot. En die van Renault, dat waren de beste. Er hangt een spandoek aan de gevel van het Volkshuis: "Samen strijden voor Renault Vilvoorde", maar er zijn geen militanten, ook deze zaak is dicht. Het Volkshuis is geen rumoerig, schuimend, van vakbondsstrijd overkokend lokaal. Twee halve dagen per week doen ze het nog open, tot twaalf uur en geen seconde later. Vrijwilligerswerk, wat kan een mens daar tegen inbrengen? Ik denk aan de beroemde prent waarop een reuzengrote, stoere arbeider afgebeeld staat, aan zijn broekspijpen rukken wanhopig kleine, vette kapitalistjes met hoge hoeden: "Heel het raderwerk staat stil als uw machtige arm het wil". Nu is de arbeider vervangen door een almachtige Schweizer. Aan de broekspijpen van zijn maatpak rukken wanhopig en tevergeefs de werknemers van Renault Vilvoorde. En het raderwerk? Non.

Geert van Istendael

Vilvoorde / Brussel, 2 april 1997

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

ASSE

Jong en Dinamo

Begin maart trok een groep jongeren uit Asse er met de fiets op uit om de ruimtelijke wanorde in hun gemeente aan te kaarten. Dat was meteen de eerste ludieke actie van Dinamo, een politiek neutrale vereniging van geëngageerde jongeren. Wouter De Rijck: "We willen op een positieve en creatieve manier actie voeren rond thema's die jongeren belangrijk vinden. Het debat aanzwengelen, energie opwekken om een probleem aan te pakken en het enthousiasme laten overslaan naar anderen... Daar is het ons om te doen. Tien kernleden brainstormen over democratie,

huisvesting en leefmilieu. Het spel wordt bewust niet politiek gespeeld, want we willen ons niet in een hokje laten dringen, maar wel los van elke politieke beweging ons engagement uiten." Het initiatief is bij de jeugdgraad en de jeugdbewegingen van Asse in goede aarde gevallen, want Dinamo kon voor de eerste actie op hun steun rekenen onder het motto: "Fietsen voor een ordelijk Asse houdt niet alleen fit en gezond, het maakt ook meer maatschappij-bewust." Dinamo is bereikbaar op het nummer 02 453 02 84.
WS

BEERSEL

Korte pijn

"Je hebt er geen idee van hoe traumatiserend het is om in je eigen huis overvallen te worden en de loop van een geweer tegen je hoofd gedrukt te krijgen", zegt de Beerselse politiecommissaris Norbert Nowé. "Slachtoffers adequaat opvangen is dan ook van het allergeeueste belang." Leden van de Beerselse politie volgden daarom een speciale opleiding in Verhoortechnieken van slachtoffers van seksueel en zwaar fysiek geweld. Slachtoffers worden sinds kort opgevangen in een aangepaste ruimte. Ouders kunnen worden ver-

hoord, terwijl ze in de kamer ernaast hun kinderen zien spelen. Met videoapparatuur kan hun relaas worden opgenomen, zodat het pijnlijke verhaal slechts éénmaal moet worden verteld. De gebruikte verhoortechnieken zijn ook aangepast aan het niveau van het slachtoffer. Bij een kind dat te maken kreeg met incest, gaat de politiemann of -vrouw uiteraard anders tewerk, dan bij iemand die werd bestolen.
MT

Steeds welkom

Uw suggesties, opmerkingen of commentaar zijn welkom bij:

**Randkrant - redactie
Kaasmarkt 75
B-1780 Wemmel**

HUMBEEK

Beschermd tramstation

FOTO: RITA DANIELS

Het vroegere tramstation van Humbeek staat op de ontwerplijst van te beschermen monumenten. Het gaat om één van de oudste stations van de Buurtspoorwegen. Philippe Meert van Pro Tram en André Van Laer van het lokale

monumentencomité beschikken over uniek foto- en archiefmateriaal, dat ze graag ter beschikking zouden stellen van een permanente tentoonstelling. Ze hopen immers dat het leegstaande stationsgebouw een nieuwe functie krijgt als museum van het landelijke vervoer. Philippe Meert schrijft ijverig aan een boek over de fameuze H-tram en is op zoek naar foto's of documentatie over de tijd van toen (tel 02 269 02 74 na 19 uur).
GH

OVERIJSE

Justus Lipsius-herdenking

In 1997 is het 450 jaar geleden dat Justus Lipsius in Overijse werd geboren en daar wordt de nodige ruchtbaarheid aan gegeven. Nu al staat vast dat de Druivenfeesten van Overijse in augustus

volledig in het teken van Lipsius zullen staan en dat er in september in Leuven een tentoonstelling over de beroemde humanist doorgaat. Op zaterdag 18 oktober vindt te Overijse een academische zitting plaats. Diezelfde dag wordt in het museum De Bonte Os de tentoonstelling "Justus Lipsius en zijn tijd" geopend en 's avonds komen tijdens het jaarlijkse historische diner van de heemkundige kring Beierij van Ijse typische 16de eeuwse gerechten op tafel. Tenslotte wordt uitgekeken naar een publicatie over Lipsius waarin de heemkundigen Raymond Denayer en Francis Stroobants zowel historische als volkse gegevens over de tijd en het leven van Lipsius bundelen.
WF

FOTO: RITA DANIELS

Twist over vliegtuighinder

FOTO: RITA DANIELS

De Belgische Unie Tegen Vliegtuighinder (BUTV) staat al jaren in de frontlinie voor de strijd tegen de vliegtuighinder. Om de krachten te bundelen sloten verscheidene gemeenten zich bij het initiatief aan. In Zaventem zag de lokale afdeling pas onlangs het daglicht. Zonder de steun van het gemeentebestuur. De BUTV strijdt onder impuls van burgemeester Jacques Vandenhoute van Sint-Pieters-

Woluwe al sinds 1991 tegen de geluidshinder, de luchtvervuiling en de veiligheidsproblemen die vliegtuigen teweeg brengen. De unie bestaat uit vertegenwoordigers van Wemmel, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Geldenaken, Waterloo, Brussel-stad, Anderlecht, Vorst, Jette, Evere, Schaarbeek, en de beide Woluwes.

In Zaventem liet de oprichting van een BUTV-afdeling lang op zich wachten. "De meeste klachten doken vreemd genoeg pas de laatste maanden op", legt voorzitter Xavier Jacques uit. "Bovendien weigerde het gemeentebestuur het lidgeld van 26.000 BF op tafel te leggen."

"Klopt", zegt burgemeester Francis Vermeiren. "De BUTV is Franstalig gekleurd en wij willen niet in hun bootje zitten. De gemeente nam zelf advocaten onder de arm die aansturen op een gerechtelijke beslissing, vooral over de nachtvluchten. Zaventem moet een goed evenwicht vinden tussen het belang van het leefmilieu en de tewerkstelling."

AVH

Randkrant in de mist De verdeling van het eerste nummer van Randkrant is verre van vlekkeloos verlopen. Tal van mensen hebben het eerste nummer helemaal niet of veel te laat gekregen. Het distributiecentrum waarmee wij in zee gingen, heeft zich dermate slordig van zijn opdracht gekwet, dat wij ons genoodzaakt hebben gezien klacht neer te leggen. Wij verontschuldigen ons voor het feit dat u het eerste nummer misschien hebt gemist en doen al het mogelijke om herhaling te voorkomen.

A spanner in the works at Randkrant Distribution of the first issue of Randkrant has, unfortunately, been far from perfect. Many people have received the first issue too late or not at all. The distribution centre with which we threw in our lot has done its work so sloppily that we have felt compelled to file a complaint. We apologise for the fact that you may have missed the first issue and, rest assured, we are doing everything possible to ensure that it doesn't happen again.

H.C.

Half miljoen voor Comité Randgemeenten

De allereerste cultuurprijs van de Stichting Emiel Van de Gucht gaat naar het Comité der Randgemeenten voor een project dat de Vlaamse cultuur ook bij anderstaligen in de rand bekend wil maken. Voorzitter André Lermينياux ontving de oorkonde en de cheque op 28 maart jl. uit handen van Mw. Paternoster-van Genechten die de prijs patroneert.

"We zijn trots en tevreden", zegt Willy Sterckx van het Comité der Randgemeenten dat ook het blad De Zes uitgeeft. "We hebben twee voorstellen ingediend. Eéntje betreft de organisatie van een reeks feestelijke avonden in het Duits, Frans, Deens... met happenings, artiesten en dies meer. Het tweede voorstel omvat de heruitgave van een twaalfdelige brochure die uiteenzet hoe de vork in de Vlaamse rand precies aan de steel zit. Welk project we met de prijs gaan financieren, moeten we nog bekijken, maar wellicht worden het de anderstalige avondjes, omdat we daarmee een breed publiek kunnen bereiken. Deze actie laat ons ook toe te bewijzen dat de Vlaamse cultuur niet aan een minderwaardigheidscomplex lijdt. Maar als er nog geld over is, realiseren we natuurlijk beide projecten. Deze prijs is voor ons een aanmoediging en dus gaan we allerminst op onze lauweren rusten!"

ZELLIK

In de File naar 2000

Wordt het deze zomer weer nagelbijtend kop aan staart aanschuiven op het zinderende asfalt richting kust? De werken aan de ring in Zellik zullen in elk geval nog een paar maanden in beslag nemen. Sinds begin augustus 1996 loopt het verkeer daar langs een accoladevormige omleiding met in elke richting vier smalle uitwijkstroken. Al bij al verliep de omschakeling vrij vlot, de onvermijdelijke haperingen tijdens het spitsuur uitgezonderd. Automobilisten moeten er uiteraard altijd wat gas terug nemen en de snelheid matigen tot 50 km per uur.

De werken in Zel-

lik duren zeker nog tot eind juni, zodat de grote zomeruitocht wellicht samenvalt met het aanbrengen van volle witte lijnen en andere verkeerssignalen. De aanpassingswerken aan de noordelijke ring tussen Strombeek en Groot-Bijgaarden zullen in totaal nog drie tot vier jaar in beslag nemen. Het blijft dus gezellig aanschuiven tot in het volgende millenium...
WS

FOTO: RITA DANIELS

Verbrandingsoven blijft explosief

Verontruste burgers en verenigingen konden tot 24 april een bezwaarschrift indienen tegen de geplande verbrandingsoven in Drogenbos. De vraag blijft of hiermee ook echt het laatste woord is gezegd over dit omstreden project.

Niemand wordt graag geconfronteerd met andermans afval. Als je dan ineens de rotzooi van een hele provincie in je achtertuin krijgt gedumpt, is heisa natuurlijk niet van de lucht. De provincie Vlaams-Brabant zette in juni 1995 het licht op groen voor de inplanting van een verbrandingsoven in de kleine zuidelijke faciliteitengemeente Drogenbos. Op dat

ogenblik liep er in Beersel ook een bouw aanvraag voor een oven van de firma Watco. 4.000 bezwaarschriften en een negatief advies van de gemeente Beersel waren er voor Watco teveel aan. In maart 1996 besliste het bedrijf om zijn Beerselse bouwplannen te laten varen en in de coöperatieve vennootschap Vlabraver te stappen. Zo kon het zijn know-how alsnog te gelde maken en participeren in de oven van Drogenbos. Eind 1996 verklaarde de provincie de aanvraag van Vlabraver ontvankelijk. Het milieu-effectenrapport (MER) was klaar en het openbaar onderzoek kon van start gaan. Maar toen kwam de gemeente Drogenbos in actie.

Taalrel

Drogenbos stuurde het dossier een eerste keer terug naar de provincie omdat het geen Franstalige versie van het MER bevatte, nochtans een wettelijke verplichting in een faciliteitengemeente. Toen de vertaling er na een paar weken aankwam, bleken er zoveel fouten in te zitten, dat het dossier een tweede keer naar afzender werd teruggestuurd. Ook de

80 vrachtwagens per dag

De oven van Drogenbos zou vanaf 2000 jaarlijks zo'n 207.000 ton huishoudelijk afval uit Vlaams-Brabant moeten verwerken. In het overheidsinitiatief Vlabraver zetelen de provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse milieuholding, OVAM en de privé-partner Watco. De oven met roosterverbranding is gepland tussen de Humaniteitslaan en het kanaal ter hoogte van de Electrabelcentrale, dus deels op het grondgebied van Leeuw en deels op dat van Drogenbos. Dagelijks zouden 80 vrachtwagens afval naar de oven aanvoeren.

gemeente Vorst liet nu van zich horen, want in deze buurgemeente loopt eveneens een openbaar onderzoek. Omdat Vorst alleen de Nederlandstalige versie van het dossier kreeg en Drogenbos als Vlaamse gemeente geen precedent wilde scheppen door Franstalige documenten aan een Brusselse gemeente over te maken, brak er weer een rel uit. Op uitdrukkelijke vraag van de provincie heeft Drogenbos dan toch maar een Franstalige versie geleverd. Of de procedure verder probleemloos kan worden afgehandeld, moet nog blijken. Vlabraver mag alvast een berg bezwaarschriften verwachten. Actiegroepen als Zennevallei Ovenvrij, Vlak Af en Greenpeace en heel wat gemeentebesturen kregen immers tijd zat om de pen te scherpen.

Ingrid Depraetere

Eindelijk crisisopvangcentrum

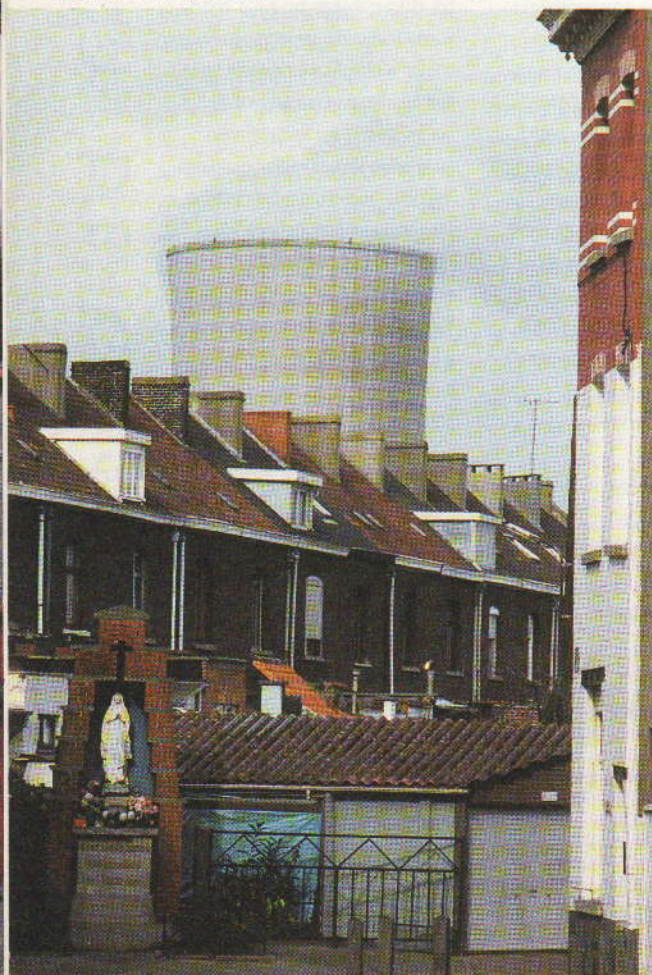
De rand krijgt vermoedelijk nog dit jaar een crisisopvangcentrum in Halle. Als het project goed loopt, denkt de provincie aan een tweede opvangcentrum ten noorden van Brussel.

"In het arrondissement Halle-Vilvoorde zijn momenteel geen opvangmogelijkheden voor volwassenen die in een crisissituatie verkeren" zegt gedeputeerde Lieve Eeckelaers. "Politiediensten en OCMW's kunnen in de hele regio nergens terecht, als ze bijvoorbeeld 's nachts een ernstig depressieve burger over de drempel krijgen."

Het geplande centrum in Halle moet deze leemte opvullen. Volwassenen in nood kunnen er maximaal 3 maanden lang onderdak krijgen. De logées betalen een dagvergoeding in verhouding tot hun financiële middelen. Het centrum biedt plaats aan 15 volwassenen maar er kunnen ook gezinnen terecht. Binnenkort wordt het nodige gespecialiseerde personeel aangevraagd. Het crisisopvangcentrum krijgt een stek in het pand waar nu het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg De Poort is ondergebracht.

Marleen Teugels

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Behoedzaam laveren tussen Brussel en buitenland

De provincieraad van Vlaams-Brabant keurde op 18 februari 1997 een sociaal-economisch ontwikkelingsplan goed, dat de meest uiteenlopende thema's bestrijkt, waaronder tewerkstelling. "De provincie herbergt

belangrijke buitenlandse bedrijven", zegt het plan. "Dat ze voor een vestiging in Vlaams-Brabant kozen, is positief. Een groot deel van de tewerkstelling hangt echter af van beslissingen genomen in een buitenlands beslissingscentrum. Bij reorganisatie is de kans op delocalisatie dan ook groter, met onvermijdelijke gevolgen voor de tewerkstelling."

Profetische woorden, zo blijkt. Amper negen dagen later zette Renault-baas Louis Schweitzer 3000 arbeiders

op straat. Ook bij het provinciebestuur van Vlaams-Brabant is de sluiting van Renault hard aangekomen. "Het drama bij Renault doet het debat over de Vlaamse verankering weer hoog opvlaien. Dergelijke ingrijpende beslissingen worden makkelijker genomen in machtscentra die geen rechtstreekse voeling hebben met de lokale bevolking", aldus gouverneur Lode De Witte.

Zaventem locomotief

De Renault-affaire doet uiteraard niets af aan de verdiensten van het ontwikkelingsplan. Het zoekt een -moeilijk!- evenwicht tussen zeer uiteenlopende belangen. Zo merkt het ontwikkelingsplan op dat "constante aandacht nodig is voor de behoefte aan nieuwe activiteiten (ondermeer bedrijfsterreinen) en kwesties als mobiliteit en leefbaarheid."

Bij de onmiskenbare pluspunten stipt het ontwikkelingsplan aan dat zeven gemeenten in het arrondissement Halle-Vilvoorde haast driekwart van de toegevoegde waarde van dit gebied voor hun rekening nemen, hoewel ze slechts 43 % van de ondernemingen huisvesten. Het gaat om Zaventem, Machelen, Vilvoorde, Halle, Dilbeek, Grimbergen en Asse. Het economisch zwaartepunt ligt ongetwijfeld in Zaventem, waar de toegevoegde waarde de laatste zes jaar met 122 % is toegenomen. Samen met Machelen en Vilvoorde komt hier 34 procent van de toegevoegde waarde van de hele provincie tot stand. Dit zijn niet toevallig gemeenten die uitkijken op de Brusselse ring.

Dure woningen

Het nabije Brussel weegt zwaar door op de socio-economische ontwikkeling van de provincie. Aan de pluszijde noteert het plan de aantrekkingskracht van de metropool en "het economisch bekken Brussel waartoe ook de randgemeenten behoren". Keerzijde van de medaille zijn de enorme druk op de vastgoed-

prijzen in de rand en de gebrekkige mobiliteit. "De verstedelijking van het bekken veroorzaakt een steeds toenemende druk op de open ruimte en het milieu. Het mechanisme van vraag en aanbod is er extreem voelbaar, waardoor de behoefte aan sociale woningbouw toeneemt", stelt het plan vast. Inzake woonbeleid wordt alvast klare taal gesproken. "De woonbehoefte in de rand moet in eerste instantie gericht zijn op de behoeften van de lokale bevolking, eerder dan op het aantrekken van nieuwe bewoners."

Johan Cuppens

Flemish Brabant alive and kicking despite Renault

Flemish Brabant has approved a development plan which seeks a balance between the demand for new business activities (e.g. industrial sites) and issues such as mobility and amenities. Among the plus-points, the plan touches on the fact that 7 municipalities within the Halle-Vilvoorde district account for almost three-quarters of the added value of this area. The economic centre lies, undoubtedly, in Zaventem. Nearby Brussels has a pronounced effect on the development of the province. On the plus side, there's the strong pull of the metropolis. The other side of the coin are the poor mobility, the burden on the environment and rising property prices in the outskirts. The mechanism of supply and demand is very apparent there. As a result there is an increasing need for council housing. The plan states that particular attention should be given to the needs of the local population, in preference to attracting new inhabitants into the region.

Een groot deel
van onze tewerk-
stelling hangt af
van buitenlandse
beslissingen

Met zijn mondmuziekske speelt hij al veertig jaar lang de sterren van de hemel. Miles Davis, Ella Fitzgerald en Benny Goodman noemen hem bij zijn koosnaam. Maar nooit is Jean 'Toots' Thielemans zijn bakermat vergeten. Voor zijn 75ste verjaardag en de vele vrienden trakteert hij Vorst-Nationaal op een uniek concert.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Toots Thielemans

“Ik zou België niet graag uiteen zien vallen”

“Zijn muziek grijpt je recht naar het hart en doet je huilen”, zegt Quincy Jones over Toots. Het befaamde Amerikaanse jazzmagazine *Down Beat* situeerde hem onlangs nog bij de beste jazzmuzikanten ter wereld, tussen grootheden als BB King en Dizzy Gillespie...

TT Ik ben blij dat ik nog altijd meerij in de kopgroep van het peloton. Ik wil niet snobistisch klinken, maar er trekken minder mensen naar een jazzavond dan naar een popconcert. Als je het dan in de jazz kunt maken, betekent dat toch iets. Vroeger was de belangstelling voor het genre nog kleiner. Daarom ben ik in 1951 ook naar de Verenigde Staten getrokken. Pure noodzaak was dat.

Vaste stek

Uw 'gastarbeiderschap' in de VS leverde u niet alleen internationale erkenning op maar ook een appartement in New York en een riant buitenverblijf aan de kust van Long Island. En toch verblijven u en uw echtgenote Huguette de laatste jaren weer meer en meer in België.

TT Na de oorlog - tijdens de bezetting heb ik de jazz leren kennen - kon ik mijn muziek in België zelfs niet aan de straatstenen kwijt. Amerika was toen het beloofde land en het leek daarom niet meer dan logisch dat we de grote plas overtrokken en de Amerikaanse nationaliteit aanvroegen. Maar we hebben al die tijd een vaste stek in België gehad; ik ben altijd verknocht gebleven aan dit land. Mijn roots liggen hier, hoe je 't ook draait of keert. We verblijven hier nu steeds vaker, ook omdat er de laatste

jaren wat meer beweging zit in de Brusselse jazz-scène. We hebben jaren in Grimbergen gewoond, in de Potaardewijk, vlakbij Douwe Egberts, tussen de A12 en de Brusselse Ring. We zijn er tien jaar geleden gaan lopen omdat het verkeer er almaar drukker werd. Bovendien ondervonden we enorm veel hinder van het vliegtuigverkeer. Vrienden die hier in de buurt woonden, hebben ons naar het zuiden van Brussel gelokt. Ik heb er geen spijt van. Hier is het erg rustig en toch hebben we alles bij de hand.

Levenswijsheid

Is het dan niet zo dat jazz alleen kan gedijen in de rokerige kroegen van de hoofdstad?

TT Ik ben het er hoegenaamd niet mee eens dat jazz alleen in nachtclubs thuis-

hoort. Dat beeld is sterk overdreven en nogal eenzijdig. Ik speel wel graag in clubs, maar jazz kan ook best tot zijn recht komen buiten de klassieke nachtbrakersgelegenheden. In Amerika is er zelfs een heel jazzcircuit *in the countryside*. Mijn eerste Europese successen boekte ik overigens in het landelijke Zweden, dat ik van de noordelijkste fjord tot het zuidelijkste havenstadje heb afgereisd. Ik spreek zelfs vloeiend Zweeds.

U schijnt over een legendarische talentknobbel te beschikken...

TT (*bescheiden glimlachend*) Ik ben een rasechte Brusselse ket, geboren in de Marollen, getogen in Molenbeek, dus tweetalig van bij mijn geboorte. Ik maak wel minder fouten in het Frans dan in het Nederlands. Met mijn vrouw spreek ik meestal Frans. *But if I have to express a delicate idea...* Afhankelijk van de situatie en mijn gemoedstoestand, put ik uit het Frans, het Nederlands of het Engels. Dat zoiets mogelijk is, heb ik aan ons fantastische onderwijssysteem te danken. Toen ik als 18-jarige van school kwam, sprak ik vlot de drie landstalen én Engels. Elders is zoiets totaal onvoorstelbaar. En de rijkdom aan dialecten in de streek, ongelooflijk! Mijn eerste vrouw was afkomstig van Halle en haar moeder kwam van Sint-Pieters-Leeuw. Als je hen in hun dialect hoort praten, sta je gewoon versteld. Op nog geen tien kilometer afstand krijg je een totaal andere woordenschat en uitspraak. Mijn schoonmoeder was trouwens een echte filosofe die schitterende *one-liners* tevoorschijn kon toveren. Als ik me naar haar zin teveel met iets wou bemoeien, zei ze: “Jeanke, ik ben Susse; ik kom daar niet tussen.” Of als ik me niet al te best voelde, werd het: “Jeanke, pijn moet zeer doen”. Een van haar mooiste slagzinnen was: “Zwijgen kan niet verbeterd worden”. Voor levenswijsheid moet je niet altijd in de grootstad zijn.

Verdwenen zekerheid

Hoe kijkt u als internationale vedette aan tegen de recente dramatische gebeurtenissen in dit land?

TT Ik ben, zoals zoveel muzikanten, altijd een beetje een Einzelgänger gebleven. Ik trek me doorgaans weinig aan

van wat er om me heen gebeurt. Muziek is immers zo opslopend, nietwaar? Toch raakt het leed van de verdwenen kinderen en hun ouders me zeer diep. De toenemende sociale wantoestanden baren me eveneens zorgen. Ik kom uit een socialistisch nest, hoewel ik nooit met een vlag heb staan zwaaien. Die massale werkloosheid, het verlies van alle rechten waarvoor onze ouders zo hard hebben gevochten... Ik vind het zo droevig. Er is geen enkele zekerheid meer voor de gewone arbeider. Kijk naar Renault. Duizenden mensen staan plots op straat en voor de jonge generatie is er evenmin een toekomst. Stel je voor, je bent 20 jaar oud, je komt pas van de schoolbanken en je denkt: "Ik ga bij Renault in Vilvoorde werken, want daar krijg ik tenminste een vaste job.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Met mijn fietske of mijn motociclette trek ik elke dag naar mijn werk en ik ben iemand." Die zekerheid bestaat niet langer. Als je geen informatica gestudeerd hebt, of als je de kaap van de 35-40 jaar overschreden hebt, hoef je je niet eens meer voor een job aan te melden. Een zelfstandige vakman worden, lijkt me in deze tijd nog het veiligst.

Ondanks al die rampspoed lijkt uw gehechtheid aan België de laatste jaren almaar groter te worden.

TT België wordt onderschat, of erger nog, *underpublished*. We mogen best een beetje fier zijn op onze identiteit en onze cultuur. De Belgische schilderkunst wordt in het buitenland erg gewaar-

Ik ben een rasechte Brusselse ket, geboren in de Marollen, getogen in Molenbeek, dus tweetalig van bij mijn geboorte.

deerd. Iedereen kent Alechinsky en de Cobra-beweging. We raken ook meer en meer bekend op sportief vlak. Hoe kan het ook anders, met 'onze' meisjes die zo goed tennissen... Vroeger was het wel even anders. Mijn eerste manager in de Verenigde Staten begroette me begin de jaren '50 zo: "Oh, so you're from Brussels? I know the place, it's in Copenhagen, right?" Authentiek, hoor! Vaak vroegen ze me of we hier wel badkamers en toiletten hadden. Maar ach, ik hoef niet te vitten op de Amerikanen. Wat wist de doorsnee-Belg in die jaren af van Amerika? Het is maar goed dat er nu meer gereisd wordt, zodat de mensen andere culturen leren kennen.

Warm gevoel

Veertig jaar roem aan beide kanten van de Oceaan hebben van u een echte wereldburger gemaakt...

TT Ach, wereldburger, wat is dat? Ik denk dat ik tot de uitstervende schare ouderwetse Belgen behoor. "La Belgique, c'est comme ta vieille pantoufle", zeg ik altijd. Toen ik nog een kleine jongen was, hadden we in Molenbeek geen centrale verwarming en als het dan bar koud was, deden we een paar warme sloffen aan, of *slaschjen* zoals we in Brussel zeggen. De sloffen mochten dan wel oud en versleten zijn, ze zaten je als gegoten en je deed ze voor geen geld ter wereld

weg. Het is misschien een beetje oneerbiedig om België met een ouwe slof te vergelijken maar dat warme, vertrouwde gevoel van de 'slaschjen' komt steeds spontaan bij me op als ik aan België denk. Zoals een oude pull, waarin je lief en leed hebt meegemaakt, of een oude vriend die je af en toe eens opbelt en met wie je het nog steeds bijzonder goed kunt vinden, ook al heb je mekaar maandenlang gehoord noch gezien.

Kunt u begrip opbrengen voor het gekibbel tussen de gemeenschappen of zijn de Belgische ziekten niet aan u besteed?

TT Ik ben wel fier dat ik - naast vele internationale onderscheidingen - ook de gouden erepenning van de Vlaamse Gemeenschap heb gekregen. Ik heb altijd mijn best gedaan om die taalkwestie omzichtig te behandelen, maar ik blijf een *oldfashioned* Belg. Ik zou België niet graag uiteen zien vallen of verdwijnen en misschien is het wel goed dat de koninklijke familie ons bijeen houdt. Bij de inhuldiging van het Koning Boudewijnstadion op de Heizel heb ik nog de Brabantse mondharmonica gespeeld. Koningin Paola zei me dat ze heel erg ontroerd was. Als je de mondharmonica bespeelt, komt het geluid rechtstreeks uit je *body*, en ja, dat klinkt dan soms om te *blèten*.

Eliane Van Den Ende

Op 25 april treedt Toots Thielemans op in Vorst-Nationaal met een schare binnen- en buitenlandse gastmuzikanten waaronder Michel Herr, Bruno Castellucci, Michel Hatzigeorgiou, Bart De Nolf, Kenny Werner, Phillip Catherine, Oscar Castro-Neves en Eliane Elias.

Info en tickets: tel 070 23 35 77.

Toots Thielemans stages a comeback

"In bygone days, the jazz following in Belgium was very limited. That's why, in 1951, I upped and left for the US", says Jean 'Toots' Thielemans. His 'apprenticeship as an immigrant worker' in the United States

did not only meet with international recognition but also provided him with an apartment in New York and a bolthole on the coast of Long Island. "But, turn it which way you will, my roots lie in Belgium. Our sojourns here have become more frequent of late, partly due to the revival, in recent years, of jazz in Brussels."

"Belgium is underrated, or worse still, underpublished", Toots believes. "We ought, with good reason, to pride ourselves rather on our identity and our culture. Belgian painting is prized highly abroad. Everyone has heard of Alechinsky and the Cobra movement. The international reputation of our sportsmen and women is also in the ascendant. How could it be otherwise, with our girls who are playing such marvellous tennis... Things were different in my day. My first manager in the US greeted me like this: "Oh, so you're from Brussels? I know the place, it's in Copenhagen, right?" That's a true story, you know! But to be fair, there's no call for me to carp at the Americans. What, for that matter, did the average Belgian know, in those years, about America? It's as well that travelling is so commonplace nowadays, so that people can get to know other cultures."

Niet professionele artiesten geen lelijke eendjes

Amateur kunstbeoefenaars krijgen zelden de waardering, die ze verdienen. Daarom wordt in 168 Vlaamse gemeenten voor de tweede maal een Week van de Amateurkunsten georganiseerd. Ook de rand is uitgebreid bij het project betrokken.

De initiatiefnemers benadrukken de Latijnse afkomst van het woord amateur: 'Amare' verwijst naar de onbaatzuchtige liefde en die sluit kwaliteit uiteraard niet uit.

"Wie geen loon ontvangt, maar zijn vrije tijd reserveert voor artistieke uitdrukkingsvormen, is minstens in de ban van zijn kunst", vindt Eddy Frans, die als directeur van het Anderlechtse CVA (Centrum voor Amateurkunsten) de hele actie coördineert. "We breken een lans voor de geëngageerde amateur, die zich met hart en ziel inzet om behoorlijke prestaties te leveren."

Wie het vrijblijvende hobbyisme is

ontgroeid, kan zich meten met collega's uit het officiële circuit. "Creativiteit kent geen grenzen. Niet het honorarium of de subsidiëring bepaalt het artistiek peil, wel de verworven talenten", aldus Eddy Frans.

Bakermat

Bij de eerste editie gaf Senne Rouffaer de Week een ruggensteuntje. Nu is dat freelance actrice Chris Lomme. Haar ouders waren zeer bedrijvig in het amateurtheater. "Mijn vader maakte deel uit van La jeune garde catholique. Door zijn toedoen mocht ik op mijn dertiende al meespelen. Mijn moeder acteerde in het operette-gezelschap 'De lyrische kunstenaars'. Ik ben dus om zo te zeggen op het podium geboren! Met z'n drieën brachten we ooit 'Mama's kind' in een regie van Bert De Wilde voor het voetlicht bij De Kruisbroeders. Dit amateurgezelschap bleek de bakermat van mijn verdere loopbaan. Mijn liefde voor het amateurtooneel is intussen zeker niet bekoeld!"

Meer armslag

Het CVA beschouwt deze Week als een locomotief voor toekomstige projecten. "We beschikken over een gespecialiseerd documentatiecentrum en een uitleendienst", vertelt projectleidster An Knaeps. "Nu leggen we de kiemen voor een onafhankelijk podiumkunstencircuit, dat tournees met kwalitatief hoogstaande amateurgroepen in heel Vlaanderen zal organiseren. We brengen de bestaande verenigingen met elkaar in contact en organiseren manifestaties, die de amateurkunstenaar meer armslag garanderen."

An Knaeps hoopt dat de Week van de Amateurkunsten een even grote uitstraling krijgt als de Monumentendag. "Een groter zelfbewustzijn van de beoefenaars kan zeker geen kwaad", zegt ze. "Vanuit professionele hoek hoeft men de amateurkunst al evenmin neerbuigend te benaderen. Gemeentebesturen en lokale initiatie

ven dienen op elkaar in te spelen. We willen ook de doorstroming van de diverse academies naar het verenigingsleven bevorderen. De schotten tussen de disciplines moeten weg."

Ludo Dosogne

Week van de Amateurkunsten, van 26 april tot 4 mei. Activiteiten in de Alsebergse Orfeus Academie, Het Verloren Hofke in Dilbeek, Huize Schelfhout in Groot-Bijgaarden, 't Spinnet-theater in Meise, Ten Blank en Steinerschool in Overijse, Cultureel Centrum Vilvoorde etc. Meer info op tel 02 555 06 00.

12

Amateurkunstwoche

Hobbykünstler und andere nicht-professionelle Künstler erhalten leider nur selten die ihnen eigentlich zustehende Anerkennung. Aus diesem Grund wird in den Gemeinden rund um Brüssel eine Amateurkunstwoche mit vielen Veranstaltungen organisiert. Die Organisatoren verweisen dabei mit Nachdruck auf die lateinische Abstammung des Wortes Amateur, das vom Verb "amare", "lieben" abstammt, was ja Qualität nicht ausschließt.

"Wer seine Freizeit mit künstlerischen Ausdrucksformen verbringt, ohne Lohn oder Entgelt dafür zu erwarten, der muß von seiner Kunst schon fasziniert sein", so Eddy Krans, Koordinator der Amateurkunstwoche. Kreativität ist grenzüberschreitend, und es ist nicht das Honorar, welches das Kunstniveau bestimmt, sondern das Talent. Und an Talenten mangelt es in den Vorstädten und Gemeinden Brüssels bestimmt nicht. Die Initiative läuft noch bis zum 4. Mai.

Geslaagde symbiose tussen danseres en ober

In 1987 was Anne Teresa de Keersmaecker met Verkommenes Ufer in Utrecht voor het Spring Dance Festival. Na de voorstelling ging ze vaak nog iets eten bij Polman's, op de hoek van de Keistraat en de Jansdam. De ober die haar al die tijd bediende, kreeg in 1989 bij de tweede editie van Ottone, Ottone een rol en reisde twaalf maanden lang met het gezelschap door Europa. Een jaar later werd Kees Eijrond, eigenaar van Polman's en het bijhorende traiteurbedrijf, zakelijk leider van Rosas. Waar of niet waar?

Rosas danst rosas

Het is waar! Sindsdien verdeelt Eijrond zijn tijd tussen Brussel en Utrecht en de vele andere steden waar Rosas optreedt. De voormalige restauranthouder heeft van Rosas een goed gerund cultuurbedrijf gemaakt, met dansers onder contract, een eigen behuizing met repetitieruimte en het internationa-

dansers en 110 miljoen BF jaaromzet schrappen in de kas. Rosas trad de voorbije maand voor het voetlicht met de allerlaatste productie *Woud* en een paar reprises uit het prille begin van de compagnie (*Rosas danst Rosas* en *Fase*). Dankzij de vele buitenlandse tournees kunnen de eindjes aan mekaar worden geknoopt.

le dansinstituut P.A.R.T.S in annex, waar dansers een volwaardige opleiding kunnen volgen. Dat alles zit onder één dak in een voormalige stomerij aan de Van Volxemlaan in Vorst en leeft van sponsors, beleggers, overheidssubsidie en eigen middelen. Rosas is overigens ook het huisgezelschap van de Koninklijke Munt-schouwburg.

De groep mag dan een vast onderkomen hebben, toch blijft het met 25

Rosas zal overigens wel één van de weinige Vlaamse gezelschappen zijn dat de centen die aan het cultureel ambassadeurschap vasthangen ook écht besteedt om in het buitenland aan de weg te timmeren.

Lobbyen

Vooraleer Eijrond in 1990 als zakelijk leider aantrad, was Rosas vast verbonden aan het Kaaitheater. Anne Teresa de Keersmaecker werd, ere wie ere toekomt, in die periode voorbeeldig gecoacht door Hugo Degreef. Wat Eijrond in 1990 in handen kreeg, was een gerenommeerd gezelschap dat onder meer via New York (een *Bessie Award* en schitterende kritieken in de *New York Times*) een faam van jewelste bij mekaar had gedanst. Hij heeft er samen met financieel directeur Guy Gijpens vooral structuur in gebracht en de doorgroei aangepakt. Volgens Eijrond is er in wezen geen verschil

tussen het runnen van een restaurant en een dansgezelschap. Het komt er vooral op aan om je zakelijke instelling ten dienste te stellen van een artistiek product. Ook in het theater worden mensen tewerkgesteld, zijn er voldoende faciliteiten nodig én mag je geen enkele kans onbenut laten. Dus heeft hij zich bekwaamd in de kunst van het lobbyen. Want zeg nu zelf... Hoe kun je in dit land anders én het officiële gezelschap zijn van een bi-communautair monument als De Munt/La Monnaie, subsidies krijgen van de Vlaamse Gemeenschap en daarenboven ook nog de titel van cultureel ambassadeur in het vaandel voeren?

Bewerkelijk

Door de jaren heen is de dans bij Anne Teresa de Keersmaecker steeds meer de dimensie van een bewerkelijke theatervoorstelling gaan aannemen. *Rosas danst Rosas* speelde zich nog af in een soort zwarte doos, maar gaandeweg werden podiumopbouw en belichting ingenuer en belangrijker. Na *Microkosmos* kon Rosas alleen nog terecht in een zaal met een behoorlijke podiumbreedte. Daarom komt een productie van Rosas ook niet meteen langs in het dichtstbijzijnde cultureel centrum. In mei vertoeven de twee speelplateau's in het buitenland met *Woud*. Dichter bij huis, in het Théâtre Varia te Brussel, speelt *Fase*, één van de allereerste choreografieën op muziek van Steve Reich.

Gerrit Six

VOLKSFEEST

Beiaard in Meise en Grimbergen

Op 10 en 11 mei zet Meise de feestmuts op. Zaterdagochtend is er de feestmarkt met brass-band, de reuzen en de Belleman, terwijl 's avonds rond de kerktoren een jazzrally doorgaat, waaraan alle cafés van het

centrum deelnemen. Zondagmiddag is een volksfeest gepland met paardentram, steltlopers, paardencaroussel, stripbeurs en beiaardrecital. De provincie Vlaams-Brabant geeft dit jaar overigens een beiaardkalender uit met informatie over de geschiedenis van dit unieke instrument en een overzicht van alle beiaardconcerten in de provincie.

Beiaardier Rien Aarssen speelt trouwens elke zon- en feestdag van halfvijf tot halfzes in de abdijtoren van Grimbergen. De omfloerste tonen klinken het best in de abdijtuin.

houtse gezelschap Het Gevolg is soberheid troef. De taal wringt zich niet in bochten en het decor bestaat uit meerduidige bouwstenen. In 'De muzikant en het meisje' van de Zweedse schrijfster Rita Tornqvist hechten de personages niet eens veel belang aan woorden. Ze begrijpen elkaar via muziek en poëzie, maar de communicatie ontspooit zodra de tederheid wordt weggeveegd door glamour en glitter.

De muzikant en het meisje komt op 11 en 12 mei naar Dilbeek, Westrand, tel 02 466 20 30.

TONEEL

Kortsluiting tussen engelen

Toneelgezelschap Drie Vingers flirt in Engelen met weinig aardse creaturen. De personages behoren tot het derde geslacht. Deze bovennatuurlijke wezens kunnen niet altijd even goed met elkaar opschieten en hysterische

gen. Het theaterstuk is in feite één lange trip, waarin de figuren in zwerige helden veranderen. Als ze hun opsmuk niet meer nodig hebben, veranderen ze in uitgezuiverde schoonheden. Engelen dus!

Engelen komt op 22 mei naar Dilbeek, Westrand, tel 02 466 20 30.

KLEINKUNST

Minister Raymond

Raymond Van Het Groenewoud heeft deze lente weer de kolder in de kop. In 'De minister van Landsverdediging' neemt generaal Vandeveldte het in zuiver Nederlands op tegen de aspecten van de verwording in de Benelux-samenleving. Hij is geobsedeerd door de kwaliteit van het leven, wat hem in dank wordt afgenomen door kolonel Borgers, een ex-kolonialist die zijn saxofoon regelmatig oppoetst. Vandeveldte kan ook rekenen op de steun van een Antwerpse guerillastrijder en een kwetsbare intellectueel zonder erelint. Maar wanneer de kantine omstreeks 23u24 dichtgaat, blijkt Borgers plots alleen te staan...

De minister van Landsverdediging komt op 9 mei naar de Zandloper te Wemmel, tel 02 460 73 24.

MONOLOGOOG

Gelauwerde volksverteller

Rauw maar doortastend zijn de monologen van Peter De Graef. Als volksverteller kent hij de snedigste uitdrukkingen en de smeugste schuttingwoorden. Zijn verbeelding kruidt de verhalen met spitse uitweidingen. Is de tekst ingestudeerd of geïmproviseerd? De acteur laat niet in zijn kaarten kijken. Hij geeft in de eerste

14

Rien Aarssen bij de abdij van Grimbergen

uitbarstingen veroorzaken geregeld een kortsluiting, maar de geestelijke verwarring mondt doorgaans weer uit in een ordelijke harmonie. Dat de damestoiletten in een megadancing de invalshoek vormen, wekt bij leken misschien enige verbazing. In dit vluchtwoord kan men zich echter beschermen tegen opdringerige versierders, of integendeel zijn uiterlijk bijwerken en een efficiënte gedragsstrategie uitdenken. Hallucinaties vervechten zich met alledaagse ervarings-

JEUGDTHEATER

De muzikant en het meisje

Sprookjes houden de verbeelding op peil. Om de fantasie niet te verbrijzelen, verklappen meester-vertellers zo weinig mogelijk geheimen. Theatermakers die magische verhalen voor het podium bewerken, gaan nog behoedzamer te werk. Bij het Turn-

plaats getuigenissen, onverbloemd en schaamteloos, maar tegelijk pittig en humoristisch. Hij neemt zijn tijd zodat de toeschouwer zelf de concrete details kan invullen. 'Henry' troont het publiek mee naar onbereikbare verten, waar het hoofdpersonage zich met zeewier voedt tot hij volkomen flipt. Of misschien ook weer niet...

Henry speelt op 23 april in de Westrand te Dilbeek, tel 02 466 20 30, en op 26 april in het Cultureel Centrum van Strombeek, tel 02 263 03 43.

poolshoogte van die speelmethode. De tragikomedie 'Raket naar de maan' werd in 1938 aanvankelijk opgedragen aan Odets vrouw Louise Rainer, maar de vele onzekerheden waaronder die verhouding gebukt ging, brachten de schrijver-theatermaker op andere gedachten. Gevangen in een driehoeksverhouding zoeken de hoofdpersonages tevergeefs een uitweg. Onderhuids verdedigt de auteur niet de individuele ambities maar de collectieve kracht. Het stuk wordt overschaduwed door de economische crisis van de jaren dertig. Te lage inkomsten en liefdesverdriet ontmoedigen de personages zowel op materieel als op gevoelsmatig vlak. De ontredde verhoogt paradoxaal genoeg de spanningswaarde.

Raket naar de maan komt op 16 mei naar het Cultureel Centrum van Strombeek-Bever, tel 02 263 03 43.

ASFALTFESTIVAL

Undergroundkunst bij jongeren

"Waar asfalt op beton stoot, vormt zich een ader!" Dit doordenkertje van de Beierse schrijver Franz-Xaver Kroetz verwoordt de slagkracht van de stedelijke subcultuur. Het Asfaltfestival inventariseert de huidige undergroundkunst bij jongeren uit diverse milieus. Waar de natuur is weggedrukt, ontstaat wrevel over het kale of volgebouwde landschap. Wie echter als een blinde met een stok op het asfalt tikt om te horen wat eronder zit, vindt weer de bron, tenzij hij

wegglijdt in de modder... Een theaterboot aan de Kanaaldijk (Biestebroekkaai) wordt de vrijplaats voor kritische voorstellingen van 'The Next Generation'. Er zijn concerten van de stomende El Fish en funkfreak Paco. De toneelklas van de Academie voor Muzische Kunsten uit Meise programmeert 'De wachtkamer' met teksten van Pablo Neruda, Ionesco, Erik Verpaele en Bram Vermeulen.

Het Asfaltfestival loopt nog tot 30 april op verschillende locaties, info tel 02 555 06 08.

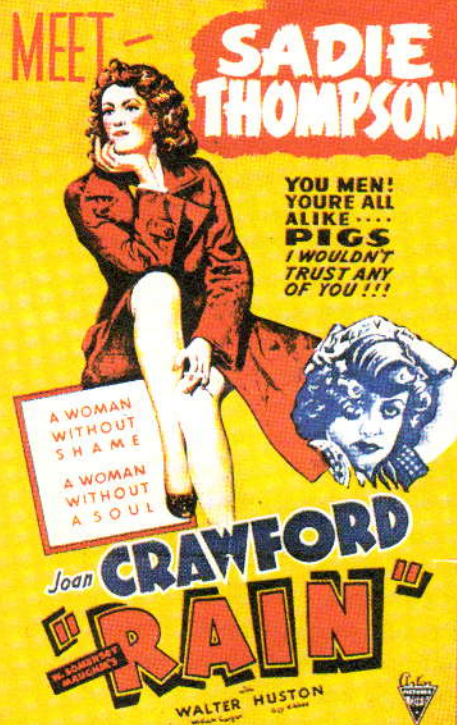
CONCERT

Oude en nieuwe partituren

Om de drempelvrees voor klassieke muziek in te dijken en toeristische trekpleisters onder de aandacht te brengen, plannen culturele centra uit Dilbeek, Galmaarden, Ternat en Asse van 11 mei tot 8 juni een grensverleggende serie onder het motto 'Gluren bij de Buren'. Het Telemann Barokensemble, dat musiceert op authentieke instrumenten grasduint in partituren van Telemann, Purcell, Bach en Haendel. Patrick Peire, Florian Heyrick en Paul Poppe maken deel uit van de ploeg die op zondag 11 mei uitwijkt naar de kerk van Bekkerzeel in Asse. Het accordeonduo Thuriot dat betrokken was bij de theaterproductie 'La Tristeza Complice' van Alain Platel opteert voor eigentijdse muziek. Samen met basklarinetspeler Geert Dhondt verzorgen ze op zondag 25 mei een concert in Kasteel La Motte te Dilbeek.

Meer info op het nummer 02 466 20 30.

Werkten mee aan deze rubriek: Ludo Dosogne, Gerard Hautekeur.

TONEEL

Geldgebrek en liefdesverdriet

Volgens de New-Yorkse cultschrijver Clifford Odet (1906-1963) wordt ieder mens getypeerd door verschillende karaktercomplexen. Hoe intelligenter een individu, hoe breder de waaier van persoonlijkheidskenmerken. Talentvolle acteurs zijn in staat om vanuit hun emotionele herinneringen uiteenlopende karakters op te roepen. Vanuit dit perspectief stichtte de auteur in de jaren dertig het experimentele Group Theatre. Bij Malperhuis nam regisseur Warre Borgmans

Oranje verovert opnieuw Warandepark

Oranjabloesems is een lenteprimeur met tientallen evenementen, die de Vlaams-Nederlandse aanwezigheid in Brussel onder de aandacht wil brengen. Cultuur, onderwijs en media komen aan bod.

"Uit de Oranjabloesems moeten de vruchten groeien voor een betere verstandhouding tussen Noord en Zuid, met een permanente Vlaams-Nederlandse culturele samenwerking in en rond Brussel tot gevolg", meldt organisator Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden. "Dit opzet strookt volledig met de inhoud van het Cultureel Verdrag dat Nederland en Vlaanderen onlangs hebben gesloten. Daarin is immers - anders dan in de meeste soortgelijke verdragen - sprake van 'reële samenwerking', het stadium van de uitwisseling voorbij dus."

Enige kruisbestuiving kan beslist geen kwaad. Op culinair vlak heeft Vlaanderen een serieuze voorsprong, maar als we de sportprestaties van de Nederlanders op de jongste Olympische Spelen bekijken, stellen we vast dat ze het nog steeds behoorlijk beter doen dan de Vlamingen; wellicht omdat sportopvoeding bij onze noorderburen meer aandacht en financiële ondersteuning krijgt. Met *Dring Dring - Fietsen in Brussel ???!* willen de organisatoren de fiets in Brussel in ere herstellen, ondermeer met fietstochten die langs plaatsen in het centrum en de rand van Brussel trekken, waar Nederlanders hun stempel 'of iets anders' nalieten.

Cadeautjes van Oranje

Voor Oranjabloesems werden ook geleide cultuurhistorische wandelingen opgezet die de Nederlandse aanwezigheid in Brussel in de verf moeten zetten. Zo dankt Brussel ondermeer de gasverlichting en zijn eerste gasfabriek aan Willem I. Multatuli schreef hier op een obscure zolderkamer zijn meesterwerk 'Max

We hadden het hen nochtans duidelijk aan het verstand gebracht, 167 jaar geleden, toen we die Hollanders het Warandepark uitdreven tot over de Moerdijk... Maar blijkbaar kruipt het

Nederlandse bloed weer waar het niet gaan kan.

We heten 'Oranjabloesems' dan ook hartelijk welkom.

FOTO: MICHEL LENSEN

Ramses Shaffy

Havelaar' en ons plechtstatige Paleis der Academiën hebben we al evenzeer aan Oranje te danken.

Op muzikaal vlak komt elke melomaan aan zijn trekken. Het populaire Jordaankabaret treedt in het hartje van

de Marollen aan met volksmuziek uit de Amsterdamse Jordaan. Naast een concert van Ramses Shaffy in de Ancienne Belgique, met Kris De Bruyne in het voorprogramma, valt er ook te genieten van een opvoering van de Bach-cantates door het Amsterdamse Baroque Orchestra & Choir in het Paleis voor Schone Kunsten.

"Op de officiële Vlaams-Brusselse artistieke scène is Vlaams-Nederlandse samenwerking al geruime tijd een feit", menen de initiatiefnemers. "Nederlandse regisseurs werken voor Vlaamse gezelschappen, theaters zetten coproducties op, Nederlandse namen zijn een vaste waarde op de affiches van de muziektempels en de podiumfestivals." Een mooi voorbeeld van zulke samenwerking is de uitvoering van het Requiem van Mozart door het Brussels Youth Orchestra, met Vlaamse koren en Nederlandse solisten.

Grote namen

Het eivolle programma omvat verder debatten, lezingen, theater- en poëzie-avonden en een hele reeks onvolprezen tentoonstellingen, waaronder 'De kunst van het verzamelen' in het Paleis voor Schone Kunsten. Tot 25 mei valt daar een internationale selectie uit de verzamelingen van de voornaamste musea voor moderne kunst in Nederland te bewonderen. Werken van Mondriaan, Picasso, Brancusi en anderen worden overigens becommentarieerd door Simon Vinkenoog, Rutger Kopland en Eddy Van Vliet in het kader van 'Het Groot Beschrijf', een Brusselse toer rond literatuur in de meest aantrekkelijke zin van het woord.

Johan Reygaerts

Meer info op het nummer
0900-00930.

Charme-offensief met Vlaamse Kunst

De Vlaamse Primitieven in vertaling

“Glad to meet you! Herzlich Willkommen! Welkom!” Met deze hartelijke woorden nodigt een folder buitenlandse gasten uit voor een project van lezingen en cursussen over Vlaamse kunst en cultuur. Cultuur in het meervoud...

In Brussel en de rand leven heel wat “expatriates”, buitenlanders die doorgaans om professionele redenen naar het bruisende broei-nest dat het hart van Europa toch is, zijn afgezakt. “Een buitenlander wordt bij zijn aankomst in België al snel geconfronteerd met de complexiteit van onze staatsstructuur met haar drie taalgemeenschappen en talrijke culturen. Om hierin wegwijs te raken, moet hij of zij een niet geringe inspanning leve-

ren”, zegt Anne Van Asbroeck, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden. Om hen daarbij te helpen, hebben zes gemeenschapscentra van Brussel-Oost (Elsene, Etterbeek, Ouder-gem, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe en Watermaal-Bosvoorde) samen een cultu-reel en educatief program-ma opgezet.

Aantrekkelijk

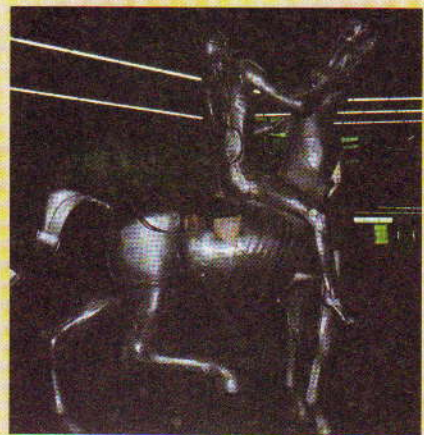
Met de steun van Anne Van Asbroeck en Brussels Gewestminister Jos Chabert wordt dit jaar een reeks cursussen, lezingen en rondleidingen in het Nederlands, Engels en Duits georganiseerd. In het najaar komen de Latijnse talen aan bod. Brusselaars en “randstaders” worden daarbij niet uitgesloten, maar reserveren is wel noodzakelijk gezien er met

bepaalde groepen wordt gewerkt en de programmatie erg aantrekkelijk oogt.

Wie wil immers niet luisteren naar de historische uiteenzetting van Patricia Carson, auteur van “The Fair Face of Flanders”, naar de balans die Jan Hoet opmaakt van “Belgische Kunst seit den 70er Jahren”, naar een lezing over “Rubens en de barokkunst” of over “Flemish Tapestry”? Misschien vinden liefhebbers één voordracht te weinig en kiezen ze resoluut voor een reeks over de geschiedenis van de Lage Landen. Voor buitenlanders is de kunstgeschiedenis van Vlaanderen en België wellicht het boeiendst: de Vlaamse Primitieven, Breughel, Rubens, Ensor, Claus, Delvaux, Magritte...passeren de revue.

Avontuur

Ook al worden Vlaamse namen als Anne Teresa de Keersmaeker, Wim Vande-keybus en Jan Fabre uitheems geradbraakt, toch schrijven ze visuele

Rik Poot, Man op paard, metrostation Hermann-Debroux

geschiedenis op internationale podia en vormen zo een fantastisch visitekaartje voor de Vlaamse cultuur. Jos Chabert erkent dit: “Identiteit en openheid blijven de uitgangspunten voor een Vlaams cultuurbeleid in Brussel. Wij Vlamingen hebben daar geen moeite mee. Onze talenkennis, onze vanzelfsprekende belangstelling voor andere culturen garanderen de veelzijdigheid van Brussel. Deze is geworteld in de oude geschiedenis en kent een nieuwe bloei in het hedendaagse cultuurleven. We nodigen vele Engelsen Duitstaligen uit om dit avontuur met ons te delen.”

Eliane Van Den Ende

Gratis folder bij Gemeenschapscentrum WABO, Delleurlaan 39-43 te 1170 Watermaal-Bosvoorde, tel 02 675 40 10.

Werk van Hilde Van Summeren in de Kruidtuin te Meise

Getting to know Flemish art and culture

This year, six Brussels community centres are organising lectures in English and German about Flemish art and culture. These include a historical exposition by Patricia Carson, author of “The Fair Face of Flanders”, an assessment of “Belgian Art since the 1970s”, and a lecture on Flemish tapestry. There is also a whole series of lectures on the history of the Low Countries and an overview of the art history of Flanders and Belgium, looking at the Flemish Primitives, Breughel, Rubens, Ensor, Claus, Delvaux and Magritte. Minister Jos Chabert: “Identity and openness remain the starting points for any Flemish cultural policy in Brussels. Our knowledge of languages and our interest for other cultures guarantee the many-sidedness of Brussels. This has deep historical roots, and once again it is blooming in the city’s contemporary cultural life. We warmly invite all English and German speakers to share that adventure with us.”

Ook ik, die weliswaar geen pendelaar naar Brussel ben maar wel in Overijse woon, rijd hoog in een boog over Vilvoorde heen en haal mijn neus op voor de lucht van zijn fabrieken. Maar dat ik een Renault-chauffeur ben vanaf het occasie-autootje in de tijd van mijn eerste baan, doet mij deze dagen bij Vilvoorde stilstaan. "Mijn zesde en laatste Renault", zeg ik verontschuldigend tegen wie mijn auto scheef bekijkt. Het Franse bedrijf rijdt voor de derde keer in mijn leven tegen mijn kar en nu is het welletjes geweest - de schade lijkt me niet meer te repareren.

De eerste botsing dateert uit de tijd dat Sooi Vandenbroeck nog leefde, de enige Renault-arbeider die ik ooit heb gekend. Sooi pendelde van Betekom bij Aarschot naar Vilvoorde bij Brussel. Hij stond aan de productielijn van de eerste naoorlogse Renaults en droomde ervan ooit één van die autootjes te kopen. Maar ondanks een aftrek voor eigen werkvolk, liet zijn loon hem dat niet toe en toen hij na rugklachten arbeidsongeschikt werd verklaard, kon hij het eigen autootje voor altijd vergeten. Sooi werd een verwoed fietser, wat een wondermiddel tegen zijn rugpijn bleek te zijn. Ik nam het Renault kwalijk dat een arbeider in die tijd geen Renaultje kon kopen, maar kocht er later zelf eentje. Wanneer ik dan mijn Erviertje voorreed op zijn erf, keek Sooi ernaar alsof het van hem was.

In de tweede botsing was mijn Renault-garagehouder Frans Theys betrokken. Ik heb trouw de ene na de andere auto van het Franse merk gekocht om trouw te blijven aan Frans. Zo maakte ik de jaren mee dat een eenmanszaak als de zijne in opdracht van Parijs door Vilvoorde werd gelauwerd, omdat Frans het in zijn categorie van garagehouders prima deed. En zo maakte ik ook de jaren mee dat een eenmanszaak als de zijne in opdracht van Parijs door Vilvoorde werd kapotgemaakt, omdat Frans zijn auto's cash moest beta-

AUTOSTOP

Vilvoorde is Overijse niet. Zo industrieel als het ene dorp is, zo residentieel is het andere. In Vilvoorde stroomt dagelijks gewoon volk toe om er te werken, in Overijse rijdt dagelijks rijk volk uit om in Brussel zijn kost te verdienen. De afstand van Overijse naar Vilvoorde bedraagt maar een derde van de Ring en toch liggen beide plaatsen even ver uiteen als de belangen van hun bewoners.

FOTO: RITA DANIELS

len aan de fabriek en alleen grote dealers uitstel van betaling krijgen. Ik neem het Renault kwalijk dat zijn garagehouder, tegenwoordig niet langer kleintjes zonder grote showroom mogen zijn, maar ben Renault blijven rijden. Wanneer ik mijn *Ernegentien* van bij een grote dealer naar Frans breng, verzorgt hij mijn auto alsof hij die zelf heeft geleverd.

De derde botsing is de aankondiging, in de Brusselse Hilton, van de sluiting van Renault-Vilvoorde. Ik wil niets te maken hebben met een bedrijf dat zijn werknemers zo in de kou zet om zijn aandeelhouders er warmpjes bij te laten zitten. En ik neem het de Europese, Belgische en Vlaamse overheid in die volgorde kwalijk dat zij als er geen vuiltje aan de fabriekslucht is, het ongebreidelde kapitalisme belijden en dat zij niet tijdig bij wet hebben belet dat een sociaal drama als Renault geënceneerd wordt én opgevoerd.

"Dan zult ge het zonder auto moeten stellen wanneer uw Renault het begeeft",

zeggen degenen met wie ik hierover spreek. Een ander autobedrijf verschilt immers niet van dat ene.

Maar zonder auto door het leven gaan, is moeilijk vanuit Overijse. Er is daar geen treinstation en bussen bedienen er mijn gehucht slechts met grote tijdsintervallen en omwegen. De bewoners zijn er dan ook individualisten en wars van groepsvervoer. Nu zijn ze dat omdat ze in hun villa's hun eigen leventje leiden, vroeger waren ze dat omdat ze in hun druivenserres hun eigen bedrijfje in stand hielden. Door die glasteelt waren duizenden streekbewoners er plaatselijk aan het werk, zowel in Hoeilaart als in Overijse, zowel richting Leuven als richting Waterloo. Maar toen ze hun bedrijfjes gemoderniseerd hadden door voor de verwarming van de kassen over te schakelen van steenkool naar stookolie, werd deze heel duur. En toen de druivenprijzen daarop fors stegen omdat de producenten een

goed inkomen wilden behouden en de groothandelaars een hoge winst wilden blijven maken, bracht de eenmaking van de Europese markt mee dat er in het noorden goedkope openlucht-druiven uit het zuiden werden aangevoerd en in de winter met bijvoorbeeld Zuid-Afrika kon gehandeld worden. De glasteelt ten zuidoosten van Brussel werd dan ook bedrijfje na bedrijfje opgedoekt en de druiventelers kregen premies om serre na serre hun eigen ruiten in te slaan. Zo ging de tewerkstelling van duizenden tuinbouwers verloren en werd de voormalige druivenstreek braakliggende grond, ideaal voor de huisvesting van dure vogels die in Brusselse hoofdkwartieren en Europese instellingen werken en zich in eigen groene tuinen willen uitleven. Met dat alles is de afstand tussen Overijse en Vilvoorde kleiner dan een derde van de Ring.

Brigitte Raskin

Sint-Servaasommegang in Grimbergen

Processie voor de laatste ijsheilige

Wat in de late Middeleeuwen begon als een bescheiden hulde aan de laatste ijsheilige, groeide mettertijd uit tot een religieus-historische schets van een rijk verleden. Ook dit voorjaar trekt in Grimbergen weer de luisterrijke Sint-Servaasommegang uit.

Paarden gaan de stoet vooraf, want oorspronkelijk was de Sint-Servaasommegang een paardenprocessie. De boeren van het landelijke Grimbergen kwamen om vier 's morgens naar de kerk met hun paarden, die ze achterlieten aan de kerkhofmuur. Ze brachten offers in natura of baar geld en volgden de 'beeweg' om de zegen van Sint-Servaas af te smeken over hun land en vee. Sint-Servaas was immers de laatste ijsheilige die de boeren nog parten kon spelen. Heel het dorp leefde intens mee met de processie. Stoepen werden schoongeveegd en gevels witgekalkt, terwijl overal heiligenbeelden werden uitgesteld.

FOTO: RITA DANNEELS

Gereon van Boeschoten

Al in 1543 maakt een cijnsboek melding van de 'Sint Servaes Bruerscap' in Grimbergen.

Beeldenstorm

"Diverse bronnen wijzen op de vroege verering van Sint-Servaas", vertelt pastoor Gereon van Boeschoten van de Norbertijnerabdij van Grimbergen. "Al in 1543 heeft een cijnsboek van de heren van Grimbergen het over de 'Sint Servaes Bruerscap'. Tot in de jaren zestig werd er trouwens om de twee maanden een mis opgedragen voor de overledenen van de broederschap."

De heiligenverering kwam na het tweede Vaticaanse concilie sterk in de verdrukking. Pater Gereon van Boeschoten spreekt in dat verband van een tweede grote beeldenstorm. "Omdat er in de jaren zestig nog bitter weinig belangstelling voor bestond en ook het respect voor de religieus-historische traditie zoek was, werd de ommegang stopgezet. Een kleine kerngroep rond oud-burgemeester Jos Mensalt nam de draad in 1976 weer op. Dat ommegangcomité werd later verruimd met enthousiaste nieuwkomers. Ze ont deden de stoet van al te folkloristische elementen en gaven de omme-

gang een duidelijke structuur mee." Blijkbaar met succes.

"Vooral na de rechtstreekse uitzending in 1991 door de BRTN kreeg de Sint-Servaasommegang een ruime uitstraling, tot in het buitenland toe," aldus pastoor Gereon.

Duizend vrijwilligers

Het ommegangcomité betreft alle deelgemeenten van Grimbergen bij de stoet. De Ierse Sint-Rumoldus, patroonheilige van de kerk van Humbeek, wordt afgebeeld op een vikingsschip. De patroonheilige van Strombeek-Bever, Sint-Amandus, laat op een dorre plek een frisse bron ontspringen. De stoet kan bogen op de inzet van een kleine duizend vrijwilligers. Geen overbodige luxe, want alle kostuums moeten gewassen, gestreken en versteld worden.

De ommegang heeft dit jaar plaats op zondag 18 mei om 11 uur en volgt het traditionele traject: Lage Steenweg, Hoge Steenweg, Vilvoordse Steenweg, Sint-Servaasstraat, Spaanse Linde, Prinsendreef en Kerkplein.

Gerard Hautekeur

Mariaprocessies alom

De meimaand is bedevaartsmaand in Halle. Honderden mensen uit het Vlaamse land, met opvallende West- en Oost-Vlaamse delegaties, komen in de Sint-Martinusbasiliek de genade van de zwarte maagd afsmeken. Het hoogtepunt van de verering valt dit jaar op Pinksterzondag 18 mei. Dan trekt vanaf 15 uur een Mariaprocessie door de Halse straten. Een kleurrijke stoet wordt het, met zo'n duizendtal gekostumeerde figuranten, praalwagens, vendelzwaaiers, ruiters en zelfs een rijdende beiaard. De organisatoren klopten aan bij de semi-professionele regisseur Carl Deckers om de processie naar een hoger niveau te tillen. Op een boogscheut van Halle, in de imposante OLV-kerk van Alsemberg, wordt Maria even geestdriftig vereerd. Elke drie jaar trekt daar een Mariastoet door de straten, met 600 figuranten die de bedevaart en de figuur van Maria belichten. De optocht gaat dit jaar door op zondag 4 mei vanaf 15 uur.

Ingrid Depraetere

FOTO: ABDIJ GRIMBERGEN

RESTAURANT

FOTO: PATRICK DE SPIEGELARE

De grootste wijnkelder van Vlaams-Brabant

Het industrieterrein van Groot-Bijgaarden is niet meteen het meest vrolijke oord van de rand en toch wordt daar de grootste wijnkelder van de regio gekoesterd.

Het wijnbedrijf van Arthur Mampaey heeft permanent 2,5 miljoen flessen in voorraad, waarvan er jaarlijks ongeveer 2 miljoen hun weg vinden naar de wijnliefhebbers en -kelders in het Brabantse. "De rand vormt één van onze grootste afzetgebieden", vertelt de 73-jarige bedrijfsleider, "want Brabanders zijn net zoals andere Vlamingen en heel wat buitenlanders echte genieters."

Veel tijd om zelf vaten en flessen uit te proberen, heeft Arthur Mampaey niet. Daarvoor komt er dagelijks teveel volk over de vloer in Groot-Bijgaarden. Het klantenbestand is erg heterogeen: gewone liefhebbers, restaurants met een Michelinster of iets bescheidener eetgelegenheden, ministeriële kabinetten, ambassades en natuurlijk het Hof, want Mampaey is niet alleen hofleverancier voor wijn en likeur, maar ook voorzitter van de Vereniging van Hofleveranciers.

1,8 miljard omzet

Het bedrijf beslaat momenteel een oppervlakte van meer dan anderhalve hectare, overwegend gebouwen voor wijnopslag. "De opslagruimte zal weldra in oppervlakte verdubbelen",

vertelt Arthur Mampaey trots, "want de intrede van de Euro zal voor familiale bedrijven als het onze een belangrijke sprong voorwaarts betekenen."

De flink aangroeiende clan Mampaey, waarvan nu de vierde cru op rij in het bedrijf aantreedt, krijgt er dus behoorlijk wat armslag bij om een goed belegde boterham te verdienen. In de vrij bescheiden hal prijken de namen van drie ondernemingen die onder Arthur Mampaey tot bloei kwamen: Mahler Besse, Société

**De eerste echte
'Vlaamse' champagne
werd op 21 maart
gelanceerd en heet
Infini.**

européenne de vins et spiritueux en uiteraard A.J. Mampaey & Co. De jaaromzet van de drie bedraagt zo'n 1,8 miljard BF. Daarnaast hebben vader en zoon ook nog de vennootschap 'Arthur-Michel' opgezet die dienst doet als aankoopbasis in de Bordeaux-streek.

"Ons ruimste aanbod betreft dan ook bordeaux-wijnen", aldus Mampaey senior. "Vlamingen en Brabanders zijn van oudsher bordeaux-drinkers. Toch stellen we vast dat deze wijn ook in Wallonië aan een stevige opmars is begonnen. Daar werd vandoord meer bourgogne geschonken.

Dat onderscheid heeft een historisch-geografische verklaring. Bourgogne kon immers over land worden aangevoerd, terwijl bordeaux over zee naar de Vlaamse havens werd gebracht."

Bij hofleverancier Mampaey kan ook de particulier terecht, om te proeven én om (minimum) één kist te kopen. "De ecologische bewustwording van de laatste jaren laat zich ook in het wijnbedrijf voelen", zegt de Vlaams-Brabantse wijnboer. "Mensen letten bewuster op de kwaliteit van hun voeding en zijn ook kieskeuriger in de keuze van de wijn. Ieder die van goede wijn houdt, komt hier over de vloer om te neuzen, te proeven en te kopen."

Bubbels van eigen bodem

Met al dat lekkers in zijn opslagruimte, hoeft het niet te verwonderen dat Arthur Mampaey een graag geziene gast is op feestjes, die hij soms zelf organiseert, zoals bij voetbalclub Anderlecht, bijvoorbeeld. De wijnspecialist heeft er een loge en voorziet de sterspelers van champagne in het bubbelbad. Vanaf dit voorjaar gebeurt dat overigens met zijn eigen bubbels, want op 21 maart lanceerde Arthur Mampaey zijn *Infini*, de eerste uit een reeks van drie brut champagnes en tegelijk de eerste echte 'Vlaamse' champagne.

FD

Wijnhuis Mampaey, Gossetlaan 21 te Groot-Bijgaarden, tel 02 466 58 58.

Stemmen uit het behang Terug naar grootmoeders beste kamer

“Schoonmaken bij zich om schoon te maken in zich”, vond de Zwitserse architect Le Corbusier en hij sprak het doodvonnis uit over het behangpapier. Een lik glanslak op de muur verdreef de papierrol en nog steeds vinden we behang banaal. Onterecht, zo blijkt op een p(l)akkende tentoonstelling.

Wie herinnert zich niet het bloemetjesbehang van grootmoeders beste kamer of de goudmedaillons met pronkmotief van de burens, met zijkantjes die keurig dienden te worden afgesneden? Behangpapier zit in ons collectieve geheugen.

“Behangpapier draagt de beschaving in zich waaruit het is voortgekomen”, vertelt Bernard Jacqué, conservator

van het Musée du papier peint in het Franse Rixheim. “Er meer over te weten komen, betekent niet alleen deze beschaving beter leren kennen, maar ook over een nieuw instrument beschikken om ze te begrijpen.”

De bakermat van het behangpapier wordt meestal in Frankrijk of Groot-Brittannië gesitueerd, maar het is in

Behangpapier zit in ons collectieve geheugen

de Lage Landen dat al in de 16de eeuw bedrukte papiervellen op balken en plafonds worden gekleefd om dure gravures te imiteren. Om wanden, maar ook koffers en schutbladen van boeken te versieren, gebruikt men

aanvankelijk “domino’s”. Dat zijn prenten, bedrukt met houten blokken, waarbij voor elk motief, voor elke kleur een aparte module op een ondergrond wordt aangebracht. Pas vanaf het einde van de 17de eeuw begint men deze afzonderlijke stukjes papier aan mekaar te lijmen. Het behangpapier zoals we dat vandaag kennen, is geboren.

Pronken

Deze praktische ontdekking had niet alleen verstrekkende gevolgen voor de binnenhuisdecoratie. Ook de kranten voeren er wel bij,

Aansluitend bij de tentoonstelling organiseert vzw Korei een rondleiding over stadsdecoratie, want net zoals mensen hun beste pak aantrokken om naar de stad te gaan, smukt de stad zich op om haar gasten te ontvangen en te bekoren. Niet alleen façades van commerciële en officiële panden verklappen hun geheimen. Rondleidingen op zondagvoormiddag 18 mei. Inlichtingen bij vzw Korei, tel 02 380 22 09.

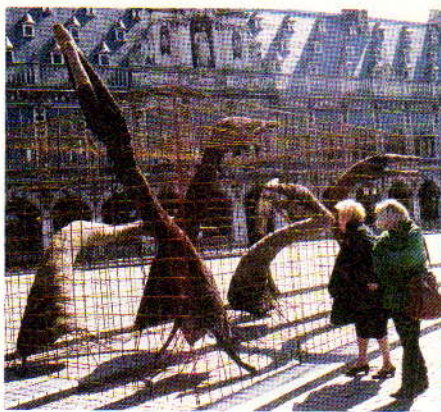
want de rollen papier konden nu in rotatiepersen worden gedrukt waardoor de prijs van de dagbladen daalde. “Zo werd het Westerse democratiseringsproces gestimuleerd”, aldus conservator Jacqué.

Vanaf de tweede helft van de 18de eeuw wordt behangpapier een industrieel product, hoewel het zijn status van luxegoed behoudt. De burgerij wil evenzeer pronken met haar nieuw verworven maatschappelijke status en imiteert de adellijke decors. Een eeuw later zet William Morris, één van de boegbeelden van de Arts & Crafts-beweging zich tegen de toenemende machinale productieprocessen af. Hij wil terug naar ambachtelijke toegepaste kunst; een trend die zich tot op vandaag handhaaft. Bij Sanderson in Londen wordt nog steeds handwerk verkocht en het William-Morris behang met de bloemenkrulletjes komt ons nog steeds vertrouwd voor, ook al is het behang op grote schaal verdrongen door onze Toscaanse terracotta gesponste wanden.

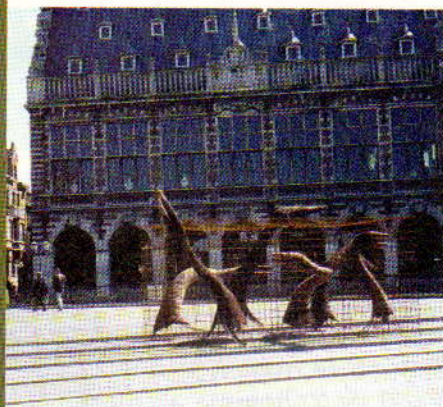
Eliane Van Den Ende

Stemmen uit het behang, vier eeuwen geschiedenis van het behang. Tot 18 mei in de ASLK-galerij, Kreupelenstraat 12 te 1000 Brussel. Dagelijks geopend van 10 tot 18 uur, behalve op maandag. Inlichtingen, tel 02 228 71 68. Demonstraties van blokdrukken elke zaterdag om 15u30.

van huizen en tuinen

FOTO'S: RITA DANHEES

Een oude eik die uit een huisje barst

“Voor kunstenaars is de natuur altijd een belangrijke inspiratiebron geweest,” aldus Johan Pas die de tentoonstelling samenstelde. “Hedendaagse kunstenaars verbeelden en gebruiken hun omgeving uiteraard op een andere manier dan hun voorgangers uit renaissance of romantiek. In de late jaren '60 deed zich een belangrijke verschuiving voor toen zowel de ideeën over kunst als onze kijk op de natuur een essentiële verandering ondergingen.”

Het opkomend ecologisch bewustzijn vertaalde zich ondermeer in artistieke projecten als land art, arte povera en ecologische kunst.

Van deze stromingen zijn op de tentoonstelling drie aartsvaders samengebracht in een 'geheugenkamer': de Italiaanse arte povera-artiest Giuseppe Penone, de Duitse kunstpaus en ecologist-avant-la-lettre Joseph Beuys en de Britse land art-artiest Richard Long. Dit vormt de proloog tot de eigenlijke tentoonstelling, waar de bezoeker wordt binnengeleid in de problematiek kunst-natuur.

Dialogo

'Nature Morte??' is opgevat als een parcours, een wandeling door de stad waarbij de kunstwerken een dialoog of een confrontatie aangaan met hun omgeving. Die omgeving is zeer gevarieerd. Zo zijn er parken en tuinen met ondermeer de 19de eeuwse Kruidentuin, religieuze locaties zoals de 15de eeuwse Predikherenkerk, plaatsen van wetenschap en techniek zoals de Universiteitsbibliotheek en de voormalige technische school van Henri Van De Velde, en musea, zoals

In de tentoonstelling 'Nature Morte ??' in Leuven staat de relatie tussen kunst en natuur centraal. Op diverse locaties in de stad geven toonaangevende hedendaagse kunstenaars uit België en Nederland hun visie op die relatie.

het Stedelijk Museum.

“Gedurende een maand zal Leuven een snijpunt van geschiedenis, actuele kunst en ecologie zijn,” zegt Johan Pas. “De tentoonstelling gaat niet alleen over de diverse verschijningsvormen van hedendaagse kunst, maar ook over onze omgang met het oudere (de geschiedenis) en het andere (de natuur).”

Dat is wellicht het duidelijkst in het Stedelijk Museum waar de bevreemdende landschappen van Luc Tuymans en de foto's van industriële landschappen van Jan Kempnaers zijn opgehangen naast historische landschapsschilderijen uit de vaste collectie. De gewonde, opgezette dieren van Pascal Bernier staan er tussen historische jachtscènes.

Broeikaseneffect

Enkele kunstenaars hebben ook speciaal voor de door hen gekozen locatie een kunstwerk in situ gemaakt. Zo

zijn er de grassculpturen van Kris Vanhemelryck op het Ladeuzeplein die gemonteerd zijn op een vrachtwagen zodat ze voor de vrijdagse markt kunnen worden verplaatst. Luc Deleu heeft één van zijn geliefde containers gevuld met aarde, waaruit een boom groeit. Guillaume Bijl maakte van de kruidtuin een campingterrein. Hans Lemmen bouwde rond een oude eik op het binnenplein van het Stedelijk Museum een houten bouwwerk, zodat het lijkt alsof de eik uit dat huisje barst. Wessel di Wesseli tentoonstelde een volkswagen in een hermetisch gesloten serre. Bedoeling is dat de motor draait tot hij stilvalt bij gebrek aan lucht. Een metafoor voor het broeikaseneffect.

In totaal zijn er een 30-tal vooral Vlaamse, en enkele Nederlandse kunstenaars aanwezig. Bekende namen zijn, naast de reeds geciteerden, ondermeer Panamarenko, Jan Fabre, Gorik Lindemans, Yves Desmet, Kristine Buyse, Jean-Georges Massart, Bert De Beul en Denmark.

Paul Geerts

'Nature Morte ??' loopt van 13 april tot 23 mei en is dagelijks geopend van 10 tot 17u. Individuele bezoekers betalen 200 BF (inwoners Vlaams-Brabant, 60-plussers en jongeren beneden 26 jaar 150 BF, kinderen beneden 10 jaar gratis). Er zijn speciale tarieven en rondleidingen voorzien voor scholen en groepen. Info: Cultureel Centrum Leuven, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven, 016 22 45 64.

FC Etoile Marocaine

Maghrebijnse ster aan Belgisch voetbalfirmament

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Marokkanen en Belgen staan hier broederlijk verenigd rond de middencirkel

Het begon allemaal halweg de jaren '70 toen Marokkaanse migranten van de eerste generatie een amateurploeg oprichtten. Goed twintig jaar later spelen de dribbelvaardige voetballers de concurrentie in

2de provinciale op een hoopje. Op Paaszondag won FC Etoile Marocaine met 2-0 van Pamel, waardoor het team met mathematische zekerheid de titel binnenhaalt. Dit is de vrucht van drie

doorgedreven trainingen per week, hetgeen bewijst dat deze amateurs het spel au sérieux nemen. De hogere klassen zijn gewaarschuwd, want Etoile is van plan om als een komeet naar de Belgische voetbal-top te schieten.

Volksfeest

FC Etoile Marocaine is echter veel meer dan een sterke voetbalploeg. Het is vooral een brok authentieke Marokkaanse cultuur, waar ook vier bevoorrechte Belgische voetballers van mogen proeven. Onder hen Serge Sironval, op een blauwe maandag nog derde keeper bij het grote Anderlecht. Kurt De Ridder, ooit nog aan de slag bij Aalst en Merchtem, bekend schoorvoetend

dat hij het Maghrebijnse voetbalheiligdom met heel wat vooroordelen betrad. "In het begin was het wel vreemd om als Vlaming in een Marokkaanse ploeg te spelen, maar zodra we op het veld bewezen dat we de groep iets konden bijbrengen, waren we aanvaard", zegt De Ridder. "De sfeer is opperbest en de resultaten zijn er ook naar. Rond half elf verzamelen we om ons op de match voor te bereiden en achteraf eten en drinken we samen nog iets. Het is al gebeurd dat ik pas rond acht uur, drie uur na het affluiten dus, naar huis ga, want als we winnen barst hier spontaan een Marokkaans volksfeest los. Voor mij mag er dus nog een extra time bij, want dit smaakt naar meer."

Integratievoetbal

Toen de resultaten vorig seizoen ondanks wervelend spel wat uitbleven, werden 14

spelers vervangen. Om snel een hecht geheel op de Wemmelse voetbalmaat te kunnen neerzetten, organiseerde voorzitter Rachid Tajmout voor de nieuwe ploeg een tiendaagse voetbalstage in Casablanca, wat heel uitzonderlijk is voor een ploeg uit 2de provinciale. De Belgische spelers leerden er de Marokkaanse cultuur en gewoonten van nabij kennen, wat hun integratie alleen maar vergemakkelijkte.

Voorzitter Tajmout, die trouwens een meer dan behoorlijk mondje Nederlands praat, beaamt dat FC Etoile Marocaine een echte integratieploeg is. "Bij ons kunnen Belgen en Marokkanen het goed met elkaar vinden. De beste speler van het moment speelt, en of zijn naam nu Kurt of Mohammed is, doet er niet toe. We vullen elkaar aan, met een mix van het frivole technische voetbal uit Marokko en het tactisch en fysiek sterke Belgische spel."

Kapitein Omar Aabbassi is verheugd dat het zo snel klikte tussen de spelers. "Autochtonen en allochtonen staan hier broederlijk verenigd rond de middencirkel. We vormen één blok, Vlamingen, Walen en Marokkanen samen."

Het wederzijdse respect voor elkaars geloof en gewoonten blijkt ook tijdens de Ramadan. In de vastenperiode volgen de Marokkaanse moslims getrouw de letter van de Koran en eten niets voor zonsondergang zodat ze met een lege maag op het strijdtoneel verschijnen. "De Ramadan vormt voor ons geen belemmering om sterk te presteren", zegt Aabbassi resoluut. "Winnen of verliezen is geen kwestie van veel of weinig eten. Uit ons geloof putten we de kracht om extra gemotiveerd én lichter aan de aftrap te komen."

Wim Seghers

FC Etoile Marocaine

Tout a commencé voici vingt ans lorsque des immigrés marocains ont formé une équipe d'amateurs. Aujourd'hui, les habiles dribbleurs font le désespoir de leurs adversaires de 2ème provinciale; le FC Etoile Marocaine remportera le titre avec une certitude mathématique. C'est le fruit de trois rigoureux entraînements par semaine, ce qui est loin d'être négligeable pour un club de 2ème provinciale et prouve d'emblée que ces amateurs prennent le jeu au sérieux.

L'Etoile est cependant bien plus qu'une solide équipe de football. C'est surtout un échantillon de la culture marocaine authentique auquel peuvent également goûter quatre belges privilégiés. Parmi eux, Serge Sironval (ex-Anderlechtois) et Kurt De Ridder (ex-joueur d'Alost et de Merchtem). "Chez nous, Belges et Marocains s'entendent à merveille. Le meilleur joueur du moment joue et qu'il s'appelle Kurt ou Mohammed n'a strictement aucune importance", déclare le président Tajmout. "Nous sommes complémentaires, avec un mélange de football technique frivole 'à la marocaine' et un jeu belge physiquement fort. C'est notre plus-value."

Wonen in Hamme

Ik ben een Nederlander die in Brussel werkt. Met mijn in Brugge geboren Nederlandse echtgenote woon ik al sinds 1986 in Hamme, een deelgemeente van Merchtem.

Ik meende het beste uit twee werelden te hebben verworven met mijn uiterst boeiende functie in het centrum van Brussel en mijn huurwoning in het landelijke Hamme. Als ik 's avonds na de dagtaak in Hamme neerstrijk, heb ik onmiddellijk het gevoel op mijn vakantieadres te zijn aangekomen. Een weldadige kalmte overvalt me wanneer ik het hectische Brussel verlaten heb.

24

Culturele uitstraling

Naarmate ik hier langer woonde, begon ik echter te beseffen dat het niet correct was om van twee werelden te spreken. Brussel en de Vlaamse rand horen bij elkaar als een vrucht en haar schil. Als je de vrucht van haar

schil ontdoet, verschrompelt die binnen de kortste keren tot afval, terwijl ook de ontblote

war schon immer davon überzeugt, das Beste aus zwei verschiedenen Welten miteinander verbunden zu haben, nämlich die brodelnde Großstadt im Zentrum Brüssels und meine Mietwohnung im ländlichen Randbezirk. Wenn ich abends nach getaner Arbeit nach Hamme kam, war es jedesmal, als wenn ich meinen Urlaubsort erreichte. Nachdem ich aber schon länger in Hamme wohnte, begann ich langsam zu reali-

vrucht snel haar aantrekkelijkheid verliest.

Wie zijn sociale leven uitsluitend op de rand richt, miskent dan ook de zeer rijke culturele verscheidenheid van Brussel. De Europese, Belgische en Vlaamse hoofdstad biedt als één van de weinige metropolen op deze aardbol de gelegenheid om met mensen van bijna elke nationaliteit en hun cultuur kennis te maken. Omgekeerd krijgt Vlaanderen ook de mogelijkheid

om haar culturele uitstraling op een breder publiek te richten. Of zoals minister-president Luc Van Den Brande regelmatig opmerkt: "Vlaanderen komt via Brussel in contact met de wereld."

Ogenschijnlijk wordt deze mogelijkheid niet ten volle benut. De rand is bezaaid met indrukwekkende culturele centra, die doorgaans brede en boeiende programma's presenteren. De Koninklijke Vlaamse Schouwburg en de Beursschouwburg kampen daarentegen zichtbaar met een vitaminegebrek en lijken nauwelijks op cultuurtempels die een grote aantrekkingskracht op de vele buitenlanders in de regio zouden kunnen uitoefenen.

Gelukkig zijn er initiatieven als dat van Anita Vanhamme en Guido Naets met hun vereniging "Vrienden van Vlaanderen - Friends of Flanders". Ze mogen op cultureel gebied veel positieve acties doen verwachten.

Brussel en de Vlaamse rand horen bij elkaar als een vrucht en haar schil

Ochtendfiles

Een punt van zorg voor randbewoners blijft de toegankelijkheid van Brussel. De duizenden noorderburen van Wemmel staan iedere ochtend weer een kwartier tot 20 minuten hun kostbare tijd te verliezen voor

het eerste stoplicht van deze gemeente. Boze tongen beweren dat het gemeentebestuur van Wemmel hiervan niet zenuwachtig wordt, omdat de slachtoffers van de file buiten het gemeentelijke kiesdistrict wonen. Daarbij wordt uit het oog verloren dat de bewoners van de boorden van het verkeersinfarct wel stemgerechtigd zijn en via de overmatige consumptie van uitlaatgassen sneller dan nodig uit de kiesregisters zullen verdwijnen. Zonder dit verkeersknelpunt zou Hamme en omgeving een nog aangenamer verblijfplaats zijn.

Loek van den Hamer

Wohnen in Hamme

Ich bin ein Niederländer, der in Brüssel arbeitet. Meine Frau und ich wohnen schon seit 1986 in Hamme, und ich

sieren, daß es eigentlich nicht ganz richtig ist, von zwei Welten zu sprechen. Brüssel und das flämische Umland gehören zusammen wie eine Frucht und ihre Schale. Wer sein soziales Leben ausschließlich auf den Randbezirk ausrichtet, verkennt die kulturelle Diversität der Hauptstadt. In Brüssel kann man Menschen aller Nationalitäten kennenlernen, umgekehrt aber, kann Flandern seine Kulturellen Werte einem breiten Publikum zugänglich machen.

Ein einziges Ärgernis bleibt uns Randbewohnern aber doch: die verkehrstechnische Anbindung an Brüssel. Jeder Morgen verlieren wir kostbare Freizeit, weil wir vor der ersten Ampel in Wemmel stehen müssen. Ohne diesen Verkehrsengpaß würde es sich in Hamme und seiner Umgebung noch einmal so gut leben.